

Іван Ігнатюк

ФОЛЬКЛОРНІ ЗАПИСИ
З ПІДЛЯШШЯ
№ 10

2003 рік

ІВАН ІГНАТЮК

Б О Л Ь К Л О Р Н І З А П И С И
з П І Д Л Я Ш Н Я

/ 2002 — 2003 /

№ 10

Miejska Biblioteka Publiczna
Biała Podlaska

5 103367000005

REGIONALIA

V
-lqn

111640

39(438:474):811.161.2'282

Люблін, липень 2003 рік

І. В е с н я н к и

1. Кличе мене мати / Болодарка/

Кличе мене мати, до домоньку ~~ж~~кличе

Ой і я знаю чого вона хоче--

Я й додому не пуойду!

Хоче мене мати за старого дати

А я не змію постільонки слати --

Я за його не пуойду!

Перекінуся я білою гускою,

Ой попливу я далеко з водою --

Я за його не пуойду!

Ой є у мене такії стрілочки

Що вистримляють білії гусочки --

Таки ж мею мусиш бути!

Перекінуся я щукою--рибою,

Ой попливу я далеко з водою --

Я за його не пуойду!

Ой є мене такі неводочки

Що вилапають рибу із водочки --

Таки мею мусиш бути!

Перекінуся я зельоним барвінком,

Ой виросту я пуод твоїм будинком --

Я за тебе ни пуойду!

Ой є у мене такі вищипечки

Що вищипають барвінок на виночки --

Таки мею мусиш бути!

Перекінуся я зельоним явором,

Ой виросту я под твоїм двором --

Я за його не пуойду!

Ой є у мене такі сікеречки

Що вирубають явор на щипечки --

Таки мею мусиш бути!

Перекинуся я рудою мишкою
І побижу я далеко норкою —
Я за його ни пуойду!

Ой є у мене такіі котечки,
Що вилапають мишку із норечки —
Таки мею мусиш быть!

Перекинуся я золотим перстенцьом
І покочуся широким гостинцьом —
и за його не пуойду!

Ой є у мене коник вороненький
І догонить він перстень золотенький —
Таки мею мусиш быть!

Моя матуленько напиши мні хліба,
Бо вже я пуойду за старого діда —
и вже його й не збуду!

Ой муой татуленьку закладай усугу,
Бо вже я пуойду з тим старим до шлюбу —
вже я його не збуду!

Ой муой братуленьку запрагай коники,
Бо вже я пуойду з тим старим на віки —
Вже я його не збуду!

Співала Кароліна Дем'янюк, рік нар. 1939,
село Дубогроди, гм. Ганна, нсв. Володава
вой. Люблінське. Записано 8 листопада 2002 р

2. Поставила до печи /Володарка/

Поставила до печи, до печи,
Говорила три речи, три речи.
Поставила до жару, до жару,
Корінь кіпить помалу, помалу.
А ще корень не вкїпів, не вкїпів
А вже хлопонець прилетів, прилетів.
А що ж його принесло, принесло,
Ой чи човно, чи весло, чи весло?
Приніс його сивий кінь, сивий кінь
До дівчини в новий двір, в новий двір.

Співала К.Дем'янюк, 8 XII. 2003

3. Ой там Марися винки в"є /Володарка/

Ой там Марися винки в"є,
Ой рано, рано винки в"є
А там Іванко свинки б"є,
Ой рано, рано свинки б"є.
Вила виночка заснула
Ой рано, рано заснула,
Іжав Іванко не чула,
Ой рано, рано не чула.
Вставай, Марисю, довго спиш,
Ой рано, рано довго спиш
Моюй матенці не вгодиш,
Ой рано, рано не вгодиш.
Хоч я Іванку довго сплю,
Ой рано, рано довго сплю
То я матенці догоджу,
Ой рано, рано догоджу.
Я юй сорочку вишию,
Ой рано, рано вишию,
Тонку, біленьку, крамню,
Ой рано, рано крамную.
Нила сорочку заснула,
Ой рано, рано заснула,
Пришла свекружа не чула,
Ой рано, рано не чула.
Вставай Марисю, чого спиш?
Ой рано, рано чого спиш?

Співала Кароліна Дем"янюк – Дубогроди, 8. ЛХІ, 2003 р.

4. Вискочу я в городець /Володарка/

Вискочу я в городець, в городець,
Виконаю коринець, коринець.
Буду корень варити, варити,
Будуть хлопці любити, любити.
Поставлю я до жару, до жару,
Корен~~ц~~кіпить помалу, помалу.
Де й той корень ни вкїпів, ни вкїпів
Вже муой милий прилітів, прилітів.
А що ж тебе принесло, принесло,
Чи човничок, чи весло, чи весло?

Приніс мене сивий кінь, сивий кінь,
До Марисі на подвір, на подвір.
А Марися кросенька ткала
І в оконце виглядала.
Вийди, вийди подивися
Чи кросенькиця удаліся
Чи чорненькі, чи біленькі
Як ти Ясю молоденькій.

Співала Катерина Веремчук, рік нар. 1934, родом із
села Вирики, записано 8 листопада в селі Дубогроди
гм. Ганна, пов. Володава.

2002 р.

5. Коло мого проса. /Володарка/

Коло мого проса золотенька роса,
Ой же, ой же потний Боже
Золотенька роса.
Куди я не поїду той не заронуся
Ой же, ой же потний Боже
Той не заронуся,
Кого я любила той не забудуся
Ой же, ой же потний Боже
Той не забудуся.
Сусіде лихий, вороги тяжкі
Ми дали ходити і мене любити.
Поїду понад Бугом, стану під вербою /2
порону я біле лічко дрібною сльозою.

Співала Катерина Веремчук - Дубогроди, 8.11.2002

III. ВЕСІЛЬНІ ПІСНІ

1. О Боже, Боже

О Боже, Боже ніхт правдоньки не скаже,
Що муї татуньо, що муї рудненський з нелюбим ручки в"яже /2
Ох нехай в"яже, ох нехай в"яже
Учиню йому волю,
Ой як прийдеться з нелюбим жити
Скочу я з моста в воду /2
Ой не топиш моє дитятко
На вік душу загубиш
Було казати і говорити
Кого ти вірно любиш /2

Ож ни кого я, муй ти татуню,
Никого не любила,
Неб була ручок, жеб була другій /2
Дівкою походила
Жа Ож вже ти не рук,
Ож вже ти не два
Дівкою походила
В своїй косонци, в своїй русонци
Золота не носила. /2

Тую пісню співають як мають до шлюбу їхати.
Туди дружки виночка і все шикують для молодухи -
- сказала Ніна Ніколаюк.

Співала Ніна Ніколаюк, рік нар. 1925, дівоче
прізвище Левчук, родом із села Київцець, гміна
Залісся, пов. Біла Підляска, проживає в селі
Добринь великий, гм. Залісся. Записано 18.08.

2002 року.

2. Вийди, мамо, вийди

Вийди, мамо, вийди
І заклич нам тата,
Бо вам ми привезли
Вилявого квята.

3. Вийди мамо

Вийди мамо і зобач ,
По ми вам привезли,
Ой чи жорна чи ступу /2
Чи невістку залупу.

4. Гупу, кони, гупу

Гупу, кони, гупу
Привезли вам ступу,
Хліба не замісить
Капля з носа вісить.
Сорочки не випере,
Бо кладку обсере.

Як привезли молодуху до молодого то так співали -
сказала Кароліна Дем"янюк.

Співала Кароліна Дем"янюк, рік народження 1939, Дубогроди.
Записано 8 листопада 2002 року.

5. Сващині пісні

співають запорожці:

Ой дай нам свахо сира /2
Дасть тобі Пан Буг сина
З ручками, з нуожками /2

З чорненькими

З чорненькими уочками.

Відспівує сваха:

А як нам Пан Бут дасть сина/2

То не ваша причина,

Тільки мого милого /2

Бо що й вам до того.

Запорожці:

Ой свахо догадайся /2

І нам сира постарайся.

Сваха:

Я сваха молодая/2

Того звичаю не знала,

Коров не доїла /2

І сира не зробила.

Запорожці:

Було свахо не свашити /2

І люди не смиштити

Була б така сіла /2

Щоб нам сира зробила.

Сваха:

Ми їхали лугами /2

Крутими дорогами

І з дороги зблудили /2

І сира згубили.

Запорожці:

Ми їхали за вами /2

Крутими дорогами

З дороги не зблудили

І сира не бачили.

Сваха:

Чи віте люде з Кодня /2

Що в вас така голодня, самого дня,

Чи віте люде з-за Буга /2

Що в вас на сира сутуга .

Внас ячмінь колосують /2

Внас сира касують.

Запорожці:

Внас ячмінь не колосують /2

Внас сира не касують.

Сваха:

Посадила буракі не походилили
А чогож ти запорожці понаходилили /2

Посадила буракі повилазили
Чогож тиї запорожці поприлазили/2

Запорожці:

А наша сваха з Оріхова /2

На баранови приїхала

А баран гицю-гицю

модер свасі сгудницю.

Сваха:

Ой будете тут кричіти /2

Іду свином мишіти.

Ой будете тут співати /2

Іду свином давати.

Запорожці:

Щось на горі стукає

Сваха сира шукає.

Гома сванечка, гома /2

Як червоная рожа,

Як ясне сонце /2

Що світить в оконце.

/ Тенер сваха дає запорожцям сира – сказала Кароліна Дем"янюк /

Запорожці:

Дікуєм за гостинці /2

Забрали на долиниці.

Співала Кароліна Дем"янюк – Дубогроди, 8.ІХ. лист
2002 року

6. Як то добре

Як то добре, як то гоже як руод з родом п"є,

Ой чи виш"ю чи не виш"ю а по мене шле.

Ой виш"ю я келішечка до самого дна,

Всіїї жінки є з мужами а меї нема.

За качками, за гусками загаїлася,

За малими дитоньками ни вибралася.

Ой виш"ю я келішечка до самого дна

І додому я вернуся де жінка моя.

Співала Катерина Веремчук – Дубогроди, записано
1 травня 2003 року.

7. Ой дікуємо для вас хх

Ой дікуємо для вас /2

За капусту, за квас ,

За гуркі сурови /2

Ой бувайте здорови.

8. Бувайте здорови

Бувайте здорови

Тутейшиї люде

Мете споминати /2

Як нас тут не буде.

Мете споминати

Добрими словами,

Хе були тут люде /2

Що співали з вами.

Тієї дві пісні співають як розходиться весіле - сказала Кароліна Дем"янюк. Співала К.Дем"янюк - дуботроди, 8 листоп.2002 р.

9. Ой мамінька вишня

Ой мамінька вишня

Чи я в тебе лишня -

Оддала мене далеко замуж /2

Де я ни привична.

Привична ни привична

Тай мушу привикати

Як маленькому так і старенькому /2

Мушу я догаджати.

А в неділю рано

Не й сонце не сходить

А моя рудня мамунька

По подворю ходить,

А моя той рудня мамінька

По подворю ходить.

По подворю ходить

На світ споглядає

Чужі дочкі в гості ідуть /2

А меї Бог має.

Щоб я тоє знала,

Що замужом лико

Я б сиділа і брукву ела

Би у матюнки тихо. /2

Щоб я тоє знала,
Що свекруси недогодку
Я б сиділа у своїй матінки /2
Пила б тільки воду.

То співають ту пісню як зайдуть до молодого – сказала Ніна
Ніколаук. Співала Н. Ніколаук – Добринь Великий , 15.VI.2008 р.
В Е С Т І Ї Н І П Р И С П І В К И

1. Ой же я подшма
Ой же я подшма,
Ой же я под"їла
Дайте мені грабельці /2
Я пойдю до сіна.

2. Як я сіно громадила
Як я сіно громадила
Штири хлопці занадїла
Той ще буду громадити /2
Теб ще й штири занадити .

3. Через гребельку йшла
Через гребельку йшла
Табакірку найшла.
Сякий такий нюх табакі
То я й боком поойшла.
Сякий такий мужичина
Аби дрова і лучина.
Сякий такий аби був /2
Хліба й соли роздобув.

4. Танець лисий – сказала Кароліна Дем"янюк
Ой чого ж ти лисий,
Чом ти не вженився,
Чи на твоє щісте
Ячмінє не вродився.
Ячмінє не вродився,
Свини його з"їли,
Ой чого ж ти лисий
І ще ти не смілий.

Пісні які співають по перепою – сказала К. Дем"янюк

5. А ти дружку чорнобривий
А дружку чорнобривий
Кажуть люди що лисивий--

Дай же, дай же не шкодуй же
На чепечок подаруй же.

На чепечок, на перини
Теби були гожи сини.

Дай же, дай же не шкодуй же
На чепечок подаруй же.

6. Ти маршалку сюди-туди

Ти маршалку сюди-туди

Йди до собачей буди

Як не маєш ни три гроши /2

Йди до додому бити воши.

7. А ти дружко

А ти дружко сюди-туди

Йди до собачей буди.

Як не маєш ни три гроши /2

Йди додому бити воши.

8. Ти маршалку ковтунатий

Ти маршалку ковтунатий

Кажуть люде що й багатий.

Дай же, дай же не шкодуй же /2

На чепечок подаруй же.

9. А ти свахо маїш

А ти свахо маїш, маїш

Ти на яйцях зароблиш.

Дай же, дай же не шкодуй же /2

На чепечок подаруй же.

10. Ty marzałku malowany

Ty marzałku malowany

Jeden z tysiąca wybrany

Daj że, daj że nie żałuj że /2

Na czepeczek podaruj że

11. Ty druhenko malowana

Ty druhenko malowana

Jedna z tysiąca wybrana,

Daj że, daj że nie żałuj że /2

Na czepeczek podaruj że,

Na czepeczek na nierzyny

Żeby były żadne syny,

Na czepeczek na paciorki

Żeby były żadne córki.

12. A wy ciociu

A wy ciociu macie, macie
Wy na jajkach zarabiacie,
Dajcie, dajcie nie żałujcie 12
Na czepeczek podarujcie.
Oj za mało, oj za mało
Lećcie by się więcej zdało
U nas taki zwyczaj mają 12
Po trzy razy dokładają.

13. A ty drużku tupnij nogą

A ty drużku tupnij nogą
Masz pieniądze pod podłogą,
Daj że, daj że nie żałuj że 12
Na czepeczek podaruj że.

Pieśni od 1 do 13 śpiewała Karolina Demianiuk, 8 listopad 2002 r

Te piosenki to na weselu śpiewali, bo to weselne piosenki - powiedziało
Nina Nikożajuk ze wsi Dobryń Duży.

14. Skarałeś mnie Boże

Skarałeś mnie Boże
To wcale nieprawnie,
Logo ja nie kocham 12
Ten się do mnie garnie.
A kogo ja kocham
To ode mnie strono
Ni on moim mężem 12
Ni ja jego żono.

Żebym ja wiedziała
Gdzie mój kochaneczek
Lubił b w Warszawie 12
Temu folwareczek.

W Warszawie folwarek
A w Krakowie mieście
Posadziłam by go 12
Na złotystym krześle.

15. Oj nie czyja wina

Oj nie czyja wina
Tylko mamulina,
Że mnie młodziusińkiej
Robić nie uczyła. 12

Tilko nauczyła
Uprać, uprasować
A nie nauczyła)2
Śniadania zgotować.

Teszcze mnie uczyła
Śpiewać i tańcować
A nie nauczyła)2
Barszczu nagotować
Och raz niedosole,
Drugi raz przesole,
Trzeci raz się szkuję)2
Sam bierze gotuje.
Żono, moja żono
Ty nie gotuj skono
Postaw mnie na stole)2
Sam sobie dosole.

Pieśni 14 i 15 śpiewała Nina Nikołajuk ze wsi Dobryń Duży,
zapis dnia 15 czerwca 2003 roku.

16. Говорили люди

Говорили люди що я журилася,
Що колегі вийшли а я zostалася.
Я не журилася і ніц не думала
Коханок у вуйську я на його ждала
Коханек у wojsku i służył i służy
А ја може czekać bodaj roczek dłużej.

17. Nie pójde ja zamuż

Nie pójde ja zamuż tego roku jeszcze:,
Czornyj mnie nie kocha, ја białego nie chce.

18. Не пуойду додому

Не пуойду додому пуки місяць ни зійде
Казав коханочок по мене пуодііде.
Ждала я місяця – місяць ни зиходить,
Ждала коханечка довго ни приходить.
Ой іди додому колегю самая
Ни кажи нікому щось його кожала.
Ни кажи нікому і ни признайся,
Ой борудуть з тебе люди смиятися.

19. Oj mamó ja sama

Oj mamó ja sama sobie śal zadała,
Że ja z pietnastu lat chłopca pokochała.
Chłopca pokochała, za niego nie poszła,
Bo on sie ożenił a ja nie dorosła.

20. Dałaś méné mamó

Dałaś méné mamó
Za takiego woła
Co ani do karczmy
Ani do kościoła.
Jak zajdzie do karczmy
Trzeba niwka nalać,
Zajdzie do kościoła
Trzeba czapke zdejmąć.

Pieśni od 16 do 20 śpiewała Maria Pawluczuk, rok ur. 1910,
wieś Lubiczyn, gm. Dębowa Kłoda, pow. Parczew, rodem ze
wsi Horostyta, gm. Wyryki pow. Włodawa, zapisano 22 maja
2003 roku.

Pieśń weselna, którą śpiewały drużki podczas błogosławieństwa
(pokłonów) – powiedziała Maria Pawluczuk.

10. Kłaniajsia Handziuniu

Kłaniajsia Handziuniu jako młode państwo
Proś swojej mamusi o błogosławieństwo.
Mamusia ci powie, mamusia ci powie:
Oj niech tobie Handziuniu Pan Bóg błogosłowi.
Kłaniaj sie Janeczku jako młode państwo
Proś swojej mamusi o błogosławieństwo.
Mamusia ci powie, mamusia ci powie:
Niech tobie Janeczku Pan Bóg błogosłowi.

Śpiewała Maria Pawluczuk – Lubiczyn, 22 maja 2003 r.

ПІСНІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОРОВАЙ Леонадії Вітижорук

коровай то зачали печи на переддень перед весіллям. Як рано на другий день весілля а то в вечури баби збирають. Баби тії, що пеклі коровай називали коровайницями. Збирають їх десят, п'ятнадцят, кульо там. Найближню таку родзину збирали. Сусіди теж. Вони пеклі тон коровай. Співали ружни таки приспівки до коровай. Зацінаю:

11. Ой в городи зіле

Ой в городи зіле /2

Зачинається, починається

У Гандзюні весілля./2

12. А деж тая Текля

А деж тая Текля /2

Що коровай пекла. ~~Ой нехай прийде, нехай принесе~~

Ой нехай прийде,

Нехай принесе

Коровайове тісто./2

То тая коровайниця найстарша, то вона приходить вперш і загнитає й розчинає, і потом замісит. А як кобїти придут, коровайницї тії то вона тоє тісто приносить на стул і стають і гнетуть тоє тісто. І воно мусит бути таке твардїйше на тії шишки. Бо на тую подошву що кладуть тії шишки воне, то не треба так вигнетати, трохи тилько. Але на тії шишки то мусово так твердїй вигнетати, щоб вирабяти тії шишки, пташки, там такії слимачки, такії ружне, такії по пташки, такий приструй до того коровай. І так співають. Кажда якую вміла співає такую пісню.

13. Тоє срібное тісто

Тоє срібное тісто /2

Повезлі за місто

А з міста на ринок —

Заквітло як барвінок/2

14. Світи місяцю скраю

Світи місяцю скраю /2

На тому короваю,

Неб було чистюсенько

Краяти длубнусенько./2

То як так співали то так роботу свою робині.

15. Світи місяцю

Світи місяцю скраю /2

Нашому короваю

Неби було видненько

Краяти дробненько./2

16. А деж тая господиня

А деж тая господиня що в шибі/2

Нехай принесе до теї печи коцюби./2

17. А деж тая господиня

А деж тая господиня що в хати/2

Нехай принесе до теї печи лопати./2

18. А деж тая господиня

А деж тая господиня що била /2

Нех принесе до печи помела./2

19. Вже окна мигають

Вже окна мигають /2

Нави ся здригають

Піч ся розсьміла,

Бо корова жотіла./2

20. Ой ходь же ти

Ой ходь же ти сватеньку /2

І ти свашенько ,

Ой нехай прийде, нехай прийде

То буде корова жегнати,

Корова жегнати./2

21. Бий яйця і масло

Бий яйця і масло,/2

Бо в печі вже погасло./2

22. Півень по хати ходит

Півень по хати ходит /2

До печі заглядає

Огоном виметає./2

23. А у нашу печи

А у нашу печи /2

То скляниї плечи

І золотії воротечка./2

24. Дайте ся нам одчинити

Дайте ся нам одчинити /2

Коровай до печи всадити./2

25. А тая коровайниця

А тая коровайниця /2

Сіла на рут печи

Корова стерегчи./2

26. А в нас хлопці не таковці /ж

А в нас хлопці не таковці /2

Коровая не украднут

За Дунай не понесут /2

27. Ой дайте нам свічки

Ой дайте нам свічки /2

Пуйдемо до річки

Помега мачати /2

З печи виметати /2

28. Вже ми ся обробили

Вже ми ся обробили /2

Коровай до печи всадили,

Ой дайте нам води руки мити

По всьому це будєм пити./2

І тепір вже коровайниці обробилися і далі нам води руки мити і будєм горілку пити. Вже столи, лави помилі, далі нам води і тепір коровай до печи всадили і тепір пришли люди тако мити всьо. Як маємо мокрі руки то йдемо там господиню мити, там чи бабця, чи там діти такі такіє є то будут такії молодії, що весіле, то старії будут, такії як молодії тії. То таке в весіле бабське, така урочистость, і то так всьо є. А тепір ми будєм спивати. Вже п"ємо горілку і спиваємо пісні до коровай.

29. Ми вже ся обробили

ми вже ся обробили/2

Коровай в піч всадили,

Ой дайте нам води руки мити,

Будемо горілку пити/2

30. А у нашу печі

А у нашу печі /2

То скляний плечи ,

Дайте ся одчинити /2

Коровай з печи виложити. /ж

31. Проситъся коровай з печи /2

А з печи на лаву,

А з лави на віко /2

Обрусом прикрито.

32. Вратичку боярочку

Вратичку боярочку /2

Ідь собі до домочку

По явор — яворину ,

По червону каліну./2

Вже тишій брацішок принос нам каліни чирвоної і тишій збираємо.
На лаву кладемо коровай. Накриваємо таким полотном, як то тісто
було, накривали коліс^а. Беремо віко солом'яне, яким стужку накри-
вали. Я маю таку стужку, бо ми їздимо по Польщі з піснями про коро-
вай. Я всім людьом показую, представляю. Маємо кобети до себе, вони
мені помагають, і так їздимо й співаємо. Вже тишій коровай збираємо,
барвінок такий є, брацішек каліну має. Коровайниці збирають зільоним
барвінком і співають.

33. Зелений барвінку

Зелений барвінку /2

Сховаємо тебе в скриньку.

Дай Боже дождати

Коровая крайти./2

Як кобети печуть тії шишки, тії робят то на коровай і потом всадза-
ют і такі шишки робят, булочки маленьки, то для тих коровайниць.
Як із печи виймуть коровай і тії такі шишки з булочками то дають гос-
тинця для тих коровайниць, по дві, по три, гостинця для їх дити.
І потом співають.

34. Ой хороши наш тон коровай

Ой хороши наш тон коровай, хороши,

Во то шишечкі, є там пташечкі хоррши.

Ой смачни наш тон коровай, ой смачни,

Во посольоний і посолоджоний, ой смачний.

Ой ціцятій наш тон коровай, ціцятій ,

Во його робили коровайниці ціцяти.

Co już ten korowaj zrobiony, jest tak jak trzeba. I jeszcze tam nią
śpiewaia. Śpiewaia takich różnych piosenek. I śpiewaia takie piosenki:
córuniu moja, mamuniu moja, żadna córe masz. Tak no polsku śpiewali.
Tak ten korowaj jest upieczony i zrobiony tak jak trzeba to jego wyno-
sza. To družba wynosi jego wysoko nad głowę, z tą króbką, i obrusem
przykryto jego. Na obrusie postawiony ten korowaj. I nad głowę niesie
go, wkoło okręca się, a muzykanci grają. Jeszcze tam muzykantów zapro-
sza. Jest tam we wsi muzykant. Tuż nie koniecznie te co na weselu
grają. Przyjdą na noc. I jeszcze korowajnicy śpiewaia, tańcują. A iak
wynoszą korowaj ten to niosą go do snichrza albo do komory. I tak iak
ida tak i bebnia i graia i śpiewaia takie piosenki: Nie chodźcie chłop-
cy no zagumieniu.

35. Nie chodźcie chłopcy

Nie chodźcie chłopcy po zagumieniu

Nie wydentujcie nasenicy, iaczmieniu ,

Bo moja mama mało nasiąka,
Bo sie wesela nie srodziwała.
A mój braciszek to sie srodziwał
Przez cztery lata pszenice siewał.
Oj dana, dana, oj dana, dana
Przez cztery lata pszeniczkę siewał.
Ten marsz korowajowy, jak wynosili korowaj, to zawsze ten marsz grali-
nowiedziała Leokadia Nitychoruk.

Spiewała i mówiła Leokadia Nitychoruk, rok urodz.
1922, wieś Wólka Polinowska, gm. Konstantynów,
pow. Biała Podlaska, woj. lubelskie.
Zapisano dnia 15 czerwca 2003 roku.

XX. Weselna nieśń, którą śpiewali przed odjazdem młodych do ślubu-
powiedziała L. Nitychoruk.

36. Zakładajcie nare koni wronych

Zakładajcie nare koni wronych
W nowe kolesa,
Bo ja idu z tego pałaca.
Zakładajcie konie w cugu,
Bo ja idu już do szlubu.
Błogosławcie mnie!
Błogosławcie ociec z matko,
Błogosławcie mnie!
Błogosławcie towarzyski
Jak dalekie tak i bliskie,
Błogosławcie mnie!
Nie żałujcie moja matko chleba i wina,
Niech się cieszy i weseli moja rodzina.
Niech się cieszy i weseli
Nie budu ja u was wiele,
Mamuniu moja!
Jak zajade do kościoła
Memu sercu żal.
Jak zahrajut wenikrator,
Boże szczęście daj!
Dopodóźcie wszyscy święci,
Nie opuście mnie do śmierci, o?
O Boże ty mój.

Śpiewała ~~XX~~ Leokadia Nitychoruk - Wólka
Polinowska, 15 czerwca 2003 roku

III. ХРЕСТИЛЬНІ ПІСНІ

То пісні такії хрестильні. Як од хресту приїдуть то гостиню робят і' спивають для куми й для кума — сказала Леокадія Нітигрук.

1. Кум до куми заліцявся

Кум до куми заліцявся
Конопельки сіяти обіцявся,
присивав, присивав присиваючи казав:

Ти кума, ти душа ,

Чорнобрива хороша

Якби я.

Кумцю моя, рибицю моя

Хто ж би тобі засіяв якби не я. /2

Кум до куми заліцявся

Конопель ірвати обіцявся,

Ірвав, приривав пририваючи казав:

Ти кума, ти душа

Чорнобрива хороша

якби я.

Кумцю моя, рибицю моя

Хто ж би тобі вирвав якби не я. /2

Кум до куми заліцявся

Конопель і класти обіцявся

І клав, прикладав прикладаючи казав:

Ти кума, ти душа

Чорнобрива хороша

Якби я.

Кумцю моя, рибицю моя

Хто ж би тобі постелив якби не я. /2

Кумцю моя, рибицю моя

Хто ж би тобі викладав якби не я.

Кум до куми заліцявся

Конопель ламати обіцявся

І ламав, приламав приламаючи казав:

Ти кума, ти душа

Чорнобрива хороша

Якби я.

Кумцю моя, рибицю моя

Хто ж би тобі поламав якби не я. /2

Кум до куми заліцявся

Конопель трипати обіцявся.

І тринав, притринав притрипаючи казав:

Ти кума, ти душа

Чорнобрива хороша

Якби я.

Кумцю моя, рибицю моя

Хто ж би тобі потрепав якби не я. /2

Кум до куми заліцявся

Конопель чесати обицявся.

І чесав, причесав причесаючи казав:

Ти кума, ти душа

Чорнобрива хороша

Якби я.

Кумцю моя, рибицю моя

Хто ж би тобі почесав якби не я. /2

Кум до куми заліцявся

Конопель і прями обицявся.

І прями, припрямав припрямуючи казав:

Ти кума, ти душа

Чорнобрива хороша

Якби я.

Кумцю моя, рибицю моя

Хто ж би тобі попряв якби не я. /2

2. Пошов кум горею

Пошов кум горею

Кума долиною

Зацвів кум рухою /2

Кума каліною.

Ой куме, муй куме

Подувай же себе, /2

Не я кума тебе.

Прийшов кум до куми

Кума точит горюх

Покінь кумо горюх /2

Пуйдемо за згорок.

Прийшов кум до куми

Кума мис ложки

Покінь кумо ложки /2

Похартуєм трошки.

Прийшов кум до куми
Кума мете жату
Покінь кумо жату /2
Пуйдем у загату.
Ой куме, муй куме
Ти ладний розуме
Подумай же себе, /2
Не я кума тобе.

Пісні 1 і 2 співала Л. Нітихорук, 15 червня 2008 року.

IV. КУПАЛНІ ПІСНІ

1. Малай нучка

Малай нучка купалнучка
Не виспалася Наталнучка,
Погнала в'олі дримаючи
Заєю хлопці співаючи.
Ох ти Наталко де ти була,
Не цілу нучку не спала.
Ой була нучка Іванува
Я цілу нучку не спала,
Ой була нучка Іванува
Я цілу нучку не спала.

2. Ой ти Іване Подоляне

Ой ти Іване Подоляне
Колодяз купаєш води ни маєш /2
Прибула крошка вишила мошка,
Прибула одробинка вишила дитинка.
Ой ти Іване Подоляне
Колодяз купаєш води не маєш.
Полетів він под небеса
Учепив жорна до пояса.
Жорна гучали і гримали
Люде на небо споглядали, /2
І нової води виглядали,
Люде на небо споглядали
Івანової води виглядали.
Ой ти Іване Подоляне
Колодяз купаєш води не маєш.

Прибула одробинка вишила дитинка,

Прибула крошка вишила монка.

Де йде круни дере,

Де нуч нучує кашу варить /2

Свую Наталци живут парить.

Мого Наталку живут болить.

Ой не болить переболить /2

Прийде бабуня подохторить.

Прийшла бабуня подохторила.

Ой не болить переболить

Прийде Іванко подохторить.

Ой ти Іване Подоляне

Колодяз купаєш води не маєш /2

Прибула крошка вишила її монка,

Прибула одробинка вишив хлопчинка.

Ой ти Іване Подоляне

Колодяз купаєш води не маєш.

Місці, які спивали пуд час купальниці — сказала Ніна Ніколаюк.

3. Хмара хмариться

Хмара хмариться на дощ береться,

Ни дощ і не погода,

Змокне Ясенюк, змокне серденько /2

Як у лісі ягода.

Де ти Ясю був, що в мене не був

Як я листи писала,

Чи не був вдома, чи не мів коня, /2

Чи мама не пускала.

Ой був я вдома і мів я коня

І мама мене пускала,

Найстарша сестра коня вивела /2

Молодша осьоднала.

Сестра найменша бодай не зросла ,

Вона не дозволяла: /2

Не їдь братику, не їдь рудненський

До теї сиротоньки,

Бо єсть того цвіту по цілун світу /2

Знайдеш собі другеньку.

4. Там у лісі на дубочку

Там у лісі на дубочку

Колихала дівчинонька сина й дочку /2

Колихала - говорила:

Нащо ж мене моя матюнка породила./2

Сестро моя, сестро рідня

Ти поколиши дитятка мої, бо я бідна /2

Чи ж я тобі не казала

Неб ти з тими двораками не гуляла/2

Бо двораки пузьно ходять

Не одну дівчиноньку з ума зводять./2

Не так з ума як з розума

Зоставайся сестро моя тепер сама./2

И не сама зосталася

Там у полю корч каліни розцвилосся /2

Розцвилася той совѣла,

Зосталася сестра моя тепер сама./2

5. Chmara idzie

Chmara idzie deszcz bedzie)2

Gdzież ty rtaszku polecisz.

Polece ja w ciemny las)2

Żeb mnie deszczyk nie znalaz.

Usiąde ja na klonie)2

Tak panienka w welonie.

Nakryje sie listeczkim)2

Tak panienka wianeczkiem,

Nakryje sie zielonym)2

Tak panienka rutnianym,

Nakryje sie zielonym)2

Tak panienka rutnianym.

Spiwarka Nina Nikołajuk, rok urodz. 1925, wieś Dobryń
Duży, gm. Zalesie, zapisano 13 sierpnia 2002 roku.

V. Ц Е Д Р І В К И

Вечур перед Новим Роком називають г о г о т и а пісні до¹⁶той вечур
спивають називають г о г о т у ж а м и - сказала Н. Ніколаук.

1. Васильова мати

Васильова мати пошла гугутати

А Василь за нею

вінув головнею.

На новос міто

Роди Боже жито.

Жито, пшениця,

Горож, сачовиця.

А з кучки гречки

Будуть палишечки,

З жита колосочка

Буде повна бочка.

В стодолі нам мнотно,

В дімці зіходно

А в печі як рожа

Господиня гожа .

Гугу, гугу!

Дайте того що на рогу:

Кішки, кувбаски,

Ложечку кашки!!

Гугу, гугу !

Дайте того що на рогу:

Кішки, кувбаски,

Ложечку кашки!

Гугу, гугу!

Дайте того що на рогу:

Кішки, кубаски,

Ложечку кашку!

Треба три рази заготовити: жиб родило, шастило і здорове всео
було - сказала Ніна Ніколаук.

Співала Ніна Ніколаук, Добринь Великий, 13 серпня 2002 року.

VI. К О Л Я Д К И

1. Колядицьо, колядицьо

Колядицьо, колядицьо

Дай нам мачку до кутиці.

Як не дате одкажіте

Моїх нужок не томіте.

Мої нужки як панчунки

Покупіте мні панчунки

Мої пужки нивелички /2
Покупіте мні червички.

Співала Ніна Ніколаук - Добринь Великий, 15 червня 2003 р.

VII. О Б Ж И Н К О В І П І С Н І

1. А наш господар

А наш господар з-за kota, з-за kota
Вчинив житечко до плота, до плота.
А господиня до жонця, до жонця
Вихала житко за сонця, за сонця.
Як ми борбоду пололи, пололи
Ой жеб ми були здорови, здорови.
Не йдіте миши в стодолю, в стодолю
Ми вам кідаім на полю, на полю.
А ми пуойдемо до жати, до жати
Дасть господині вечерати, вечерати.
А наш господар найліпший, найліпший
Ой бо вже в його дожинки, дожинки.

Співала Кароліна Дем"янюк - Дубогроди, 8 листопада 2002 року

VIII. П О Х О Р О Н Н І П І С Н І

1. Боліть мене моє серце

Боліть мене моє серце
Знать буду вмирати,
Посилайте по мою родину /2
Буду ся прощати.
Родина ся же з"їхала
Стала надо мною
Смерть злосьліва ани не літостива /2
Бере мене з собою.
Роблять мені смутну трумну
Із соснових дощок
Кажуть мені у неї лягати /2
А муой боже пощо.
Везуть мене до святої церкви
І в церкви буваю
Дзвони дзвонять а дяки співають /2
Родина виліває.

несуть мене вже на цментар
І спускають в яму,
Прощаюся з цілим світом
І родину з вами. /2

Співала Марія Терешко, рік нар. 1926, село Коденець, гміна
Дубова Колода, пов. Нарчів, записано 11 липня 2003 року.

2. Кажуть люди що я умру

Кажуть люди що я умру
А я хочу жити.
Скулько живти на тум світи
Тай треба умерти.
Остається срібро й злото,
Золотий шати,
Кажуть мені із собою
На той світ забрати,
Кажуть мені добри люди
З собою забрати.
Хоть я би хотів узяти
Там того не треба—
Штири дошки, сажень землі,
Спасенія з неба. /2

Як ударять у всі звони
В нещасну годину
Поклонюся всьому світу
Ще й своїй родині. /2
Надуть міні смутну труну
Ще й твердое ложе,
Як засиплють писком очи
Ни гляну николи.

Співала Марія Павлючук, рік народж. 1910, село Любичин, гміна Дубова
Колода, пов. Нарчів, записано 22 травня 2003 року.

ІХ. В А Л А Д И

1. Балада про недоброго сина

Дуб на дуба похилився /2
Син з маткою посварився:/2
Іди мати преч уд мене/2
Ой бо будуть гости в мене!/2
Єсть у тебе другая хатка /2
Буцу я кудільку прости,/2
Твоє дітя колихати./2

Не треба є комихати /2
Воно буде само спати./2
Пошла мати гукаючи /2
Хліба й солі шукаючи./2
Ударив грум у синув дум /2
Забив жунку і дитинку./2
Спалив йому жороминку./2
Помов той син гукаючи /2
Свої матки шукаючи:/2
Ходь мамо тепер до мене /2
Ой бо сталась бида в мене /2
Ударив грум у муй дум /2
Забив жунку і дитинку /2
Спалив мою жороминку./2
Мати рівне заридала /2
І сина пошкодувала./2

Співала Єіна Ніколаєк - Добринь Великий , 13 серпня 2002 р.

2. Там на горі світять зорі то є подорожна пісня - сказала К. Дем"я-
Там ^{на} горі світять зорі нук.
Дівчіта співають -
За старого, за нелюба
Мене заручають.
Ой не пуойду я за його,
Не словню охоту
Тим ручничком що я ткала
Спустять мене в яму,
Тільки пуойду я за того,
Що очі смиються,
Він обійме, поцілує
А я засміюся.
Минув рочок, минув другий
Милий приїжджає
По дівчину сиротину,
Могилу застас.
Барадіте мене мамо
В крапну сорочку,
Поховайте нас обоє
В вишньовим садочку.
Виконайте, моя мамо,
Глибоку могилу,

Щоб на віки закривала

Нашу любов ціру.

Усипіте, моя мамо,

Високу могилу,

Посадіте між нами

Червону калину.

Розважайте моя мамо,

Щоб так не тужили :

А в неділю по вечері

Дзвони задзвонили.

Співала Кароліна Дем'янюк — Дубогроди, 8 листопада 2002 р.

3. Ой там за рікою

Ой там за рікою писочок жовтенький /2

Ходив до дівчини козак молоденький.

Ходив він до сї і жтів сї брати /2

Но не pozwalала його рідня мати:

Козаче соколе, усе мати знає

до твого серденька другеї шукає. /2

Ой нехай шукає той буде шукати

Пуойду я на цментар могилу копати /2

Копай козаченьку, купай широченьку

може я приляжу при твому серденьку. /2

Копай козаченьку глибокую яму

Я пуойду додому розпирочаюсь з мамою. /2

Зайшла я додому білу сукню брати

Вленкітнуну ленту до боку чепяти. /2

А моя той мама то ся дивовала ,

А деж моя доня так гарно убрана. /2

Прощай моя мамо, прощай мні на вікі, /2

Бо мні не допомогуть ни жадний лікі.

А в неділю рано барвинок з росю /2

Лежу я в могіли і милий зо мною.

Панищу я карту, дам людом читати /2

Де любляться двоє ни тра розлучати.

Співала Ніна Ніколаук — Добринь Великий , 15.VI.
2003 рік

4. Одна гора високая

Одна гора високая а другая крута
Дурна тая дівчинонька що любить рекрута /2
Карта прийде поволає, рекрут забирайся
А ти дівче безрозумна сльозми заливайся./2
Товаришу, товаришу пильнуй мої дівки
Як я з вуйська повернуся нап"юся горілки./2
Повернувся муї миленький до нової хати
А ^втуй хати мале дітє рачкує по хати/2
Товаришу, товаришу чия то причина?
А то теї дівчиноньки що тебе любила /2
Муї миленький, муї миленький не велика страта,
За рук, за два, за чотири той покличе: тата,/2
Муї миленький, муї миленький не велика згуба,
За рук, за два, за чотири той буде послуга./2

Співала Ніна Ніколаук - Добринь Великий, 15 червня 2008 року.

5. Ой там пуод горою

Ой там пуод горою сніжок білюсенський
Ходив до дівчини козак молоденький.
Ой ходив він, ходив, хотів її взяти
Но теї дівчини не пускає мати.
Позволь мені мати корчму збудувати
Чи прийдуть дівчата пити і гуляти.
Всі дівчата прийшли пити таї гуляти
Но меї дівчини не пускає мати. /2
Позволь мені мати церкву збудувати
Чи прийдуть дівчата Богу вихваляти.
Всі дівчата прийшли Бога вихваляти
Но меї дівчини не пускає мати.
Позволь мені мати на жарти виирати
Чи прийдуть дівчата мене одвідати .
Всі дівчата прийшли мене одвідати
Но меї дівчини не пускає мати.
"Пусти мене мати до хлопця до хати,
Бо хлопець умер вже й не буде кохати.
Ой мамо, ой мамо яка ж ти нивірна
Стоять з хоронгвами уже на подвір"ю

Іди доню, іди доню тільки не бавися /2
По стань у порозі, Богу помолися.
Ой зайшла дівчина до хлопця до жати
Пляснула руками і стала плакати:
Ой тиї ножоньки до мене ходили
І тиї ручоньки гостинці носили,
Ой тиї устонька мене цілували
І тиї ручоньки мене обіймали.
А хлопець схопився й за шию вчепився:
Давай мамо шубу поїдемо до шлюбу.
Ой тая вість, тая по всім світи стала,
Що й дівчина з вмерлим до шлюбоньку стала.

Співала Кароліна Дем"янюк - Дубогроди, 1.V. 2003 року

Х. РОДИННО-ПОБУТОВІ ПІСНІ

1. Ой літали журавлі /2

Ой літали журавлі /2
Сіли - ^{на}пали ролі -
ліпша роля рання /2
Ниж що тая бідня.
Во на ранній пшаниці /2
А на бідній митлиці.
Ліпша жінка першая /2
Ниж що тая другая.
Я з першою діти мав /2
А з другою розогнав.
Ідіте діти служити /2
Нема вам що робити.
Пуонили діти скачучи /2
І за їми плачучи.
Вступив я й до корчмоньки /2
Напився горілоньки.
Старий шинкар дивує /2
Не господар так щось п'є.
А я гірко заплакав /2
Свою долю запивав.
Сам додому повернув /2
Діти додом завернув.
Ідіте діти додому /2
Не служіте нікому.

Співала Катерина Веремчук - дубогроди
8 листопада 2002 року

1. Там у полю чорна хмара

Там у полю чорна хмара
А за єю сива -
Чи є в світи така друга
Як я їй нищаслива.
Сонце сходить я смиюся,
Заходить - я плачу.
Вернітєся літа мої
Неж я вас зобачу.
Запрагайте хлопци кони,
Кони воронії,
Догонїте мої літа,
Літа молодії.
Догонили мої літа
На кльоновум мости -
Вернітєся літа мої
Хоч до мене в гости.
Не вернемся їй не вернемся,
Бо їй нема до чого,
Було нас так шанувати
Як здоровічка свого.
Сонце сходить а я смутна,
Заходить - я плачу,
Бо я свої літа молоді
Тільки в сні зобачу.

Співала Катерина Веремчук - Дубогроди, 8.IX.2002 р.

2. Розцвилась калина

Розцвилась калина над криницею
Горе жити, моя рідна мати,
Жити за п"яниццею.
Бо п"яниця п"є, з корчми не вилазить,
Як день так ніч п"є
А як прийде ночею додому
Мене молодую б"є.
Потихесеньку, помалесеньку
Моя ж ти мати йди,
Спить п"яниця в рублянуй комори,
Гляди його, не збуди.
Ой нехай він спить, ой нехай лежить
Бодай же він не встав

Як він твою бідну головоньку
Той на віки вклопотав.
Ой не склань, ой мати рідня
П'яничину мою,
Є у мене дрібнисенькі дітки
Горе буде жити без його. /2

Співала Кароліна Дем'янюк - Дубогроди, 8 лист. 2002 року.

3. Ой пуйду я понад Бугом

Ой пуйду я понад Бугом /2
Де муй милий оре плугом /2
Занесу я йому їсти /2
Чи не скаже вун мні сісти /2.
Вун наївся і напився /2
І на межі положився /2
Чого лежиш і думаєш /2
Не по мислі жунку маєш /2
Брав єсь мене вдень не вночи /2
Не вилізлі тобі очі /2
Брав єсь мене в день видненький /2
Сподобався руд мисенький /2

Співала Леонадія Нітижорук - вілька Поліновська,
15 червня 2003 року

4. Оддала мене мамця

Оддала мене мамця
Поза ліс й поза гори,
Оддавала і приказувала,
Щоб не бути николі.
А я послухала,
Рочок притерп'яла
Зайшла до зузульті
Позичила крильцюов
Залетіла до мамуні
На вишніні сіла.
Як заковала жалю задала
То увсій своїй родині.
А старший братик вийшов,
но подвіруочку ходить
Свою руодную, свою матюнку
За праву ручку водить.

Ой моя мамуленьку зезуленька кує.
Ой моя дитинонько то ж не зизуленька
То моя дитиненька.
Ой моя зизуленько
Перестань ковати,
Ой цить мос диті коханос
Тої прону, жодь, до хати.

Співала Марія Терешко - Коценець , 22 травня 2003 року

5. Oj kożo lasu ja se pochadżam

Oj kożo lasu ja se pochadżam
A w lesie ja nie bywam,
Oj ja do ciebie dziewczyno moja)2
zaswatać sie zamyślał.
Oj ty swataj sie, czy nie swataj sie
Nie odda moja mama.
Och niechaj rosno włosy do pasa)2
Ja bede jeszcze sama.
Och i rozczesuj moja córuniu
Pokont u swojej mamy ,
Bo jak dostaniesz menża pijaka)2
Nie bedo rozczesane.
O Boże, Boże ty mnie nie karaj
Takim co wódke bije
Tylko daj Boże dobrego menża ,)2
Bo ja dla niego żyje
Za dobrym menżem, za ukochanym
To dzieci wychowane
A za pijakiem, jeszcze leniuchem)2
To życie przepłakane.

Співала Міна Ніколайук - Добруї Дуży, 15 червця 2003 року.

Ів. Ігнатюк : Ты пісню Віте переложили? Н. Ніколайук :
Так, я переложила з жакмацької на польську мову.

6. Ой пуойду я й понад Бугом

Ой пуойду я й понад Бугом /2
Де муой милий горе плугом./2
Занесу я йому їсти /2
Чи не скаже він мні сісти./2
Він напився і наївся /2
Де й на ролю покотився./2
Чого лежиш, чом не гореш?/2
Чом до мене не говориш?/2
А я лежу і думаю,/2
Ни до мисли жінку маю./2
Ни сватав-сь мене в ночі /2
Ни вилизли тобі очі/2
По сватав-сь мене рано /2
Був твою тато, була мама /2
А тепер я не по мисли /2
Подивися - дітки приши./2
Було мене ни свтати /2
Доли мні ни забирати!/2

Співала Катерина Веремчук - дубогроди, 8 листопада 2002 року

7. Летить ворон понад мором

Летить ворон понад мором
Литаючи краще,
Полодая дівчинонька
Ходить гайом плаче.
Не пускає її мати
Рано до криниці,
Ани жати, ани льону рвати,
Ни на вичорниці.
Пусти ж мене моя мати
У ліс по горішки
Чи не знайду щістя й доли
І й сюди жоч трішки.
А в неділю по вечери
Як мати заснула
Вийшла слухать соловейка,
Бо й з роду не чула.

Вийшла, стала пуод вербою
Той дивиться в гору
Тяжку й важку, моя мамо,
Далась мені долю.
Далась мені біле личко
Це й чорнії очи,
Все ж мні далась, моя мамо /2
Доли дать ни хочеш.
Ой пуойду я до криници
Тай я утоплюся -
Прийде мати, мати води брати
Буде споминати,
Прийде мати, прийде воду брати
Буде споминати.

Співала Кароліна Дем"янюк - дубогроди, 8 листопада 2002 року

Співала Еліна Ніколич - дубогроди, 13 серпня 2002 року

2. Тези на тему:

Там на горі світ білолилий
Десь поїхав кут нащениий
Десь поїхав кут нащениий
Серце з жито зашарас.
Прийшовши кут нащениий
То прийшов кут нащениий
І в нійже засянула
Дума того що любля.
Заладує війти з ній
Дочка ній рокохати,
Розкохати ній забуті
Діти ній балачки.

ХІ. ЛЮБОВНІ ПІСНІ

1. Ходила гуляла

Ходила гуляла в винновим саду,
Розкладала карти, що замуж не пуйду./2
Марусю, Марусю будеш плакати
Як я скажу хлопцям кони съодлати,/2
Як я скажу хлопцям кони съодлати-
Поїдм по краю гарнійшуй шукати /2
Поїхали крайом Україну всю,
Не знайшли гарнішої від тебе Марисю./2
Приїхав до неї став под ворота:
Ой вийди Марисю красавіцо моя./2
А Марися вийшла ручку подала,
Він по ркчи познав що заручона./2
Марусю, Марусю дівчино моя
Хто ж тобі дозволив заручитися? /2
Я маю татуня і пеньку стару
Вони дозволили заручитися./2
Марусю, Марусю я тебе заб"ю
З под твого серденька кровинці ся нап"ю./2
Слова не докончив Марусю забив
З под її серденька кровинці ся напив./2
А я тільки думав, що не буде ніц
Мому присудили аж двадцять п"ять літ./2

Співала Ніла Ніколаук - Добринь Великий, 13 серпня 2002 року

2. Там на горі

Там на горі сніг биленький
Десь поїхав муй миленький ,
Десь поїхав я ни знаю /2
Серце з жалю замирає.
Приснився мні сон дивненький,
Що приїхав муй миленький
А я встала засвітила /2
Нима того що любила.
Баламуте вийди з жати
Хочеш мене розкожати,
Розкожати тай забути /2
Всі ви хлопці баламути.

Балакуте буйся Бога
Ти багатий я убога,
А я тільки рівне плачу
Коли милого зобачу. /2

Співала Ніна Ніколаук - Добринь Великий, 13 серпня 2002 року.

3. Там у гаю при Дунаю

Там у гаю при Дунаю зезуля кувала
Прийди, прийди муой миленький буду виглядала.
Куку, куку, куку, куку зезуля кувала
Прийди, прийди муой миленький буду виглядала.
Там у гаю при Дунаю соловей щебече
Він свою пташиноньку до гніздечка кличе:
Тьох, тьох, тьох, тьох, тьох соловей щебече
Він свою пташиноньку до гніздечка кличе.
Там у гаю при Дунаю там музичка грає
Бас гуде, скрипка грає, дівчина гуляє:
Бум, бум, бум, бум, бум там музичка грає
А мій милий дівчиноньку крутом обертає.

Катерина Веремчук - Дубогроди, 8 листопада 2002 року

4. Зтанеш ти муой милий

Зтанеш ти муой милий вишньовий садочок
Як я двох з тобою сидів,
Ти пісню співала і в струни гітари
А я тобі в очи дививсь.
Ти пісню скончила гітару зложила
На груди схилившись мні,
Твоєю стан я обнявши пригорнув до себе
Тоди вдвох заплакали ми
Як я був в неволі скований ланцюгами
Такій був прихильний тобі.
Забрала дівчина всьой вечур чарівний
Забрала, голубко, мені. /2

Співала Кароліна Дем"янюк - Дубогроди, 8 листопада 2002 року.

5. Виколав я криниченьку

Виколав я криниченьку ни їдну но дві
Полюбив я дівчиноньку людом не собі.-
Жаль, жаль мені буде возьмуть її люде,
Возьмуть її люде моя не буде. /2
Ой вже з теї криниченьки орли воду п'ють,
Ой вже тую дівчиноньку до шлюбу ведуть.
Жаль, жаль мні помалу, любив дівчину змалу,
Любив дівчину змалу людом не собі.
Їдзон веде за рученьку другий за рукав,-
Любив, любив дівчиноньку а вжити не взяв.
Жаль, жаль мені буде возьмуть її люде,
Возьмуть її люде моя не буде./2

6. Добрий батько

Добрий батько, добрий батько алі мати ни така
Не пускає на улицю, вся улиця смутная.
Пусти ж мене моя мати той я й там не збавлюся,
Як запіють перши півни я додому вернуся.
Піють перші, піють други а вже й сонечко зійшло,
Кимче мати обідати я й додому не поїду!
Обідай же мати сама коли єсь наварила,
Не покину того хлопця що й вірно полюбила.

Пісні 5 і 6 співала Кароліна Дем"янюк - Мубогроди, 8 листопада 2002 р.

7. Ой там у вишньовим садочку

Ой там у вишньовим садочку
Зельона трава поросла,
Всі стежки поросли травою /2
Там де я із милим ішла.
Там де я із милим ходила
За ручку мене проважав,
До серденька свого мене пригортав /2
Туди я щасливою була.
Зорву я тих штири цвितочки,
Котори мні милий подарив,
Я нігди тих слів ни забуу, /2
Котори мні милий говорив.

Червоная рожа - знакомство,
Вордочая рожа - любов,
А жовта рожа - розлука
А біла облітає сльозой. /2

Лежу я в бальніці бальня
Як цвєлая рожа в саду,
А ввєтра я ляжу в магілу /2
В сирую я землю спатъ пуойду.

8. Ой там пуод гайом

Ой там пуод гайом, гайом зелененьким
Там горала дівчинонька воликом чорненьким /2
Горала, горала не зміла горати
Той найняла козаченька у скрипоеньку грати /2
Грас козак, грає, бровами моргає
А чорт його батька знає, чого він моргає/2
Ой чи на мої воли, ой чи на корови
Чи на нос біле личко, чи на чорні брови /2
Чорні брови маю той не одкуплюся
Хиба піду до Дунаю з гора й утуплюся /2
Не тупись дівчино, бо душу загубиш
Ходи, серце, звичаймєся, коли вірно любиш./2

9. За линами Роман косить

За линами Роман косить /3
Там дівчина воду носить,
За линами Роман косить
Там дівчина воду носить.
Став Романцьо жартувати /2
З відьор воду виливати
Став Романцьо жартувати
З відьор воду виливати.
Годи Роман жартувати /23
З відьор воду виливати
Годи Роман жартувати
З відьор воду виливати,
Бо лижую мамцю маю /3
Буде бити добре знаю.
Буде бити ще й лаяти /3
Ще й шельмою називати
Буде бити ще й лаяти
Ще й шельмою називати.

Де ж ти шельмо бавилася /3
По вечера вварилася,
Де ж ти шельмо бавилася
По вечера вварилася.

~~Пісня: 7,8 і 9 співала Кароліна Дем"янюк - Дубогрода, 1.V. 2003 р.~~

Де ж ти шельмо простояла /3
По й вечера змїна стала?
Я вам мамцю признаюся /3
По й з Романом кохаюся,
Я вам мамцю признаюся
По й з Романцьом кохаюся.
Він високий а я низька /3
Полюбила його з близька,
Він високий а я низька
Полюбила його з близька.
Він чорнявий я билива /2
То-то буде добра пара,
Він чорнявий я билива
То-то буде добра пара.

Пісні: 7,8 і 9 співала Кароліна Дем"янюк - Дубогрода, 1.V. 2003 р.

10. Не питай

Не питай чого в мене заплакани очі,
Що пора то я бігну у гай
І блукався я там до півночі,
Ни питай, ти мене ни питай.
Ни питай, бо я тобі нічого ни скажу,
Бачать люди і бачить те Віг,
Що й забрав ти з груди моє серце
На посміх і на людський язик.
Ти сам знаєш, що для тебе я серця ни маю,
Що на віки розсталась з тобою.
Проклімати я буду недолю,
Проклімати я буду любов.

11. Як зійшовся козак

Як зійшовся козак з дівкою
Сіли собі розмавлять
Тонка нічка й не видная
А деж ни будемо ночувать. /2

А щож там ми будем їсти
Щуой ти милий козаچه?
И буду бунку ти думай думку,
Моя ти милая дівчино. /2

А що ми там будем пити,
Щуой ти милий козаچه?
Я п"ю горілку, ти слюзу гірку
Моя ти милая дівчино. /2

А де ж ми там будем спати,
Щуой ти милий козаچه?
И йду до роду, ти з моста в воду,
Моя ти милая дівчино. /2

А як же я пуойду в воду
Коли зимная вода.
И тобі кажу: скачи одразу,
Бо ти дівчино ни моя! /2

Ой бодай ти козаченьку
Щістя й доли не зазнав
Як ти мене молодую
На язики людом дав. /2

12. Посіяла я гурочки

посіяла я гурочки, зельони лісточки
Не бачила мименького вже штрих деньочки
А на п"ятий зобачила як череду тгала,
Не посміла сказать -здрасувй, бо мати стояла,
Бо мати стояла а батько дивився,
Не посміла сказать здрасувй щоб не соромився.
Посіяла я гурочки близько над водою
Сама буду поливати дрібною слюзою. /2

Нісні: 10, 11 і 12 співала Катерина Веремчук - Дубогроди, 1.V.2003 р

13. Чорни очи як тарон

Чорни очи як тарон,
Чорни очи як тарон, як тарон
Колі ми ся побером?/2
Поберомся на весні,
Поберомся на весні, на весні
Як завітнут черешні./2
Дех ти мене поведеш,
Дех ти мене поведеш, поведеш
Колі жати не маси? /2

Дех ти мене положиш,
Дех ти мене положиш, положиш
Колі лужка не маєш?/2
Положимося на землі,
Положимося на землі, на землі
Аби серце при собі./2
Чим ти мене одягнеш,
Чим ти мене одягнеш, одягнеш
Колі радна не маєш?/2
Окриюся полою,
Окриюся полою, полою
Аби серце з тобою./2
Постав жату з лободи,
Постав жату з лободи, з лободи
До чужей не веди./2
Бо чужая така,
Бо чужая така, така
Як свекруха ліхая./2
Як ліхая то бурчить,
Як ліхая то бурчить, то бурчить
А все вона не мовчить./2

14. Ходить милий за горею

Ходить милий за горею
А я за другою,
Щасливи ми із собою
Як риба з водою.
А в туй риці, а в туй биструй
Милий риби ловить
А милая по милому
Біли руки ломить. /2
Чи ти милий так за мною
Як я за тобою
То б ми жили з собою
Як риба із водою.
А в туй риці а в туй биструй
Милий риби ловит
А милая по милому
Біли руки ломит.

Чи ти милий снігом прихав
Чи метеліцєю
Що й не ходиш, не говориш
Тєю уліцєю.

Ой ходив я, говорив я
То й ще залицявся
Як ти мене осудила
Я й не сподивався.

А я тебе не судила,
Судили нас люди,
Що й з нашого коханечка
Ничого не буде. /2

Що й з нашого коханечка
Ми щастя, ни долі
Чорним очкам нема спани
Рукам одиночку. /2

А як ти мене покінеш
Як самому бути?
Бать у мене таке зіле
Коло перелазу,
Дам я тобі напиться —
Забудеш одразу.

А я буду зіле пити
Кроплі не опушу,
Тогди я тебе забуду
Як очі заблющу. /2

Співала Леонадія Мітижорук — Вілька Поліновська, 15 червня 2003 року.

15. Ой там на полю

Ой там на полю дуб горить /2
А под тим дубом хлопець сидить /2
На його іскри падали /2
Но юм дівчата плакали./2
Ми всі плакали но їдна,/2
Котора була влюбліна./2
Носила попел в паперцю /2
Щоб було легше на серцю,/2
Носила попел в фартусі /2
Щоб було легше на дусі./2

16. Косив Ясь конюшину

Косив Ясь конюшину, /2
Косив Ясь конюшину /2
Споглядав на дівчину
А дівчина жито жала, /2
А дівчина жито жала
І на Яся споглядала. /2
Кінув косу косіць /2
Кінув косу косіць
Пошов мамінкі просіць: /2
Ах ти мамо, моя мамо, /2
Ах ти мамо, моя мамо
Я женитися буду. /2
Бери Ясю Станіславу, /2
Бери Ясю Станіславу
Хунка буде на цілу лаву. /2
Станіслави не возьму, /2
Станіслави не возьму,
Бо на лаву не всаджу. /2
Бери Ясю Катерину
Будеш міти господиню /2
Катерину я возьму, /2
Катерину я возьму,
Катерину я люблю. /2

Пісні: 15 і 16 співала Ніна Ніколаук - Добринь Великий, 15.VI.2003 р.

XII. КАВАЛІРСЬКІ /ПАРУБОЦЬКІ/ ПІСНІ

1. Там у полю крута верба

Там у полю крута верба, там холодная вода,
Там дівчина як калина
Чорнобрива, молода. /2
Як погліне їдним оком
Ще й бровою підморгне
Той у мене молодого
Цялком серденько замре. /2
Ти дівчино є богата,
В тебе батько й мати є,
Ліс широкий, жата нова
А що в жати всьо твое. /2

Дармо дівче сієш квіти
Вони тобі не зійдуть
Дармо проси батька й мати,
Бо за мене не дадуть. /2

Бо я бідний сиротина
Сам не знаю де муой край:
Набля з боку - вся родина,
Кінз вороний то муой брат. /2

2. Як зійшовся козак

Як зійшовся козак з дівкою
Сіли собі розмавлять,
Темна нічка й не видная
А деж ми будемо й ночувать? /2
А що ж ми тут будем їсти
Муой ти милий козаче?
Я буду бунку ти думай думку,
Моя ти милая дівчино. /2
А що ж ми тут будем пити,
Муой ти милий козаче?
Я п'ю горілку ти сльозу гірку,
Моя ти милая дівчино. /2
А деж ми тут будем спати,
Муой ти милий козаче?
Я йду до роду ти з моста в воду,
Моя ти милая дівчино. /2

А як жеж я пуойду в воду
Коли зимная вода.
Я тобі кажу скажи одразу,
Бо ти дівчино вже й не моя. /2

Ой бодай ти козаченьку
Кістя й доли не зазнав
Як ти мене молодую
На язики людям дав. /2

Пісні: 1 і 2 співала Катерина Веремчук - Дубогроди, 8 листопада 2002

3. Там пуод вишніми

Там пуод вишніми, пуод черешніми
Там Іванко лежить -
Ой закурився на головоньку
Що й голова болять.

Ой болять, болять мене головка,
Сам не знаю чого?
Ой полюбив я молоду Марисю
Сам не знаю для кого.
Ой виконаю я криниченьку
У себе пуд уткном,
Ой чи не прийде молода Марися
По водицю з ведром.
Ой одчинив я першу кватироньку
Добрій дощик іде,
Ой одчинив я другу кватироньку
По водоньку іде.
Ой пришла, пришла молода Марися
На дзіньдобрий дас.
Ой на дзіньдобрий молодий Ясеньку
Ой бо вже я не твоя.
А в недільоньку по нешпороньках
Усі дзвони гудуть
Вже молодую тую Марисеньку
До шлюбоньку ведуть.
А їдзон вийде той за рученьку
А хоронжий за рукав—
А Іванко стоїть і слізно плаче
Що любив а не взяв.
Ой не жаль мені теї головоньки
Що вона мене болять
Но тільки жіль теї дівчиноньки
Що любив а не звів.

Співала Кароліна Дем"янюк — Дубогроди, 8 листопада 2002 року.

4. Приймак

Черешенько і вишенько чом не розцвітаєш?
Хто в приймаках не буває той гора не знає./2
А я приймак, а я приймак усе горе знаю
Колачину пуд голову і спати лягаю./2
Де темненько, не видненько, де сонце не сходить
Ходить теща по подвір'ю приймачину будить:/2
Вставай приймак, вставай приймак, уже годи спати
Закладай же сиви волі йди в поле горати /2
Приймакк волі закладає йде в поле горати,
Приймак жупци приказує — принеси снідати./2

Горе приймак, горе приймак той всьо споглядає
Чужи жінки обід несуть а мей Бог нас./2
Принесла вона йому лободи без солі -
Як не хочеш, каже їсти, то закладай волі /2
Приймак волі закладає і в дуденьку грає
Приймацька жінка каже, що приймак спиває./2
Прийшов приймак той до хати ще й хоче усісти
Приймацькая жінка каже неси свиню їсти./2
Бодай свини виздижали а куча згоріла
Ой бо вже мні приймацькая життя надоїла./2

Співала Ніна Ніколаук - Добринь Великий, 15 червня 2008 року.

ХІІІ. ЖАРТІВЛИВІ ПІСНІ

1. Кури хату замитають

Кури хату замитають /2
Влющі в окна заглядають-
Гуляю я, гей гуляю я.
З мене добра господиня /2
Сім городи їдна диня -
Гуляю я, гей гуляю я.
Треба диню пуодливати /2
Каб за сю гроши взяти -
Гуляю я, гей гуляю я.
Занім купци ціну дали /2
То цигани диню вкрали -
Гуляю я, гей гуляю я.
Моя миля що ж зробила /2
Чото ж ти диню пропила -
Гуляю я, гей гуляю я.
Ни пропила її сама /2
Помагала моя мама -
Гуляю я, гей гуляю я.

2. Нема то ліпшій

Нема то ліпшій як твої невістонці
Її муж в полю оре а вона в корчмонці.
Мила вона, мила, чепечка згубила
Як прийшла додому свого мужа била.
Була його в сіньох, була його в хати :
Іди, іди муої миленький чепчика шукати.

Деж я мила гуойду чепчика шукати
Як не було його в сїнбох той і нема в хати.
Догадався милий як милу гучити
Запрагає до борін їде волочити.
Приїхав він з поля, запрагав до воза:
Стуой мила як кобила абись воза ни побила.
Заїхав до ліса, причипив до дуба:
Стуой мила як кобила абись воза ни побила.
Три купиці вкладав і ще сам присядав:
Тягни мила як кобила абись воза ни згубила.
А я милий тягну кілька сили маю
Як зобачу гожи хлопці як жеробучка ржу.
Приїхав додому дав їй сїна їсти:
Я не хочу сїна їсти оно дай мні дещо сісти.

3. Казала мені мати

Казала мені мати
Зелїоне жито жати
А я жита ни жала
В борозьонці ліжала. /2
Казала мені мати
Погуляй собі доню /2
Я тобі не бороню.
А я гуляю сама,
Бо мні казала мама
Як рибка з оконцями
Я молода з хлопцями. /2
Бодай той півень збудив
Бо мене рано збудив.
Мала та нічка, мала
Ще ся не виспала. /2
Додай же Боже ночі
На мої чорні очі,
Додай же ще й другеї
Для мене молодеї. /2

© Пісні: 1,2 і 3 співала Катерина Веремчук – Дубогроди, 8.IX. 2002 р.

4. Пошла Дуня жита жати

Пошла Дуня жита жати, /2

Пошла Дуня жита жати

Забулася серпа взяти. /2

Серпа взяла жліб забула

Аби Дуня вдома була. /2

Висилала мене мати, /2

Висилала мене мати

Зильоного жита жати. /2

А я жита не жала, /2

А я жита не жала

В бурузенці лежала. /2

Бурузенька гузенька, /2

Бурузенька гузенька

Я дєвчина молоденька. /2

Наїхали чужоженці, /2

Наїхали чужоженці

А я лежу в бурузенці. /2

Штири снопи нажала, /2

Штири снопи нажала

Полічити не знала. /2

Іхав Янек на коньови, /2

Іхав Янек на коньови

І мені снопи полічив. /2

Співала Ніна Ніколаук - Добринь Великий, 15 червня 2003 року.

5. А в місяць сінобре /сіентябре/

А в місяць сінобре

Виросла пороша

Дід бабу полюбів /2

Ео й була хороша.

Взяв дід бабу за ручку

І повів до броку.

Дід баби не любив

Взяв її вкінув в воду. /2

Ео й баба виплине

То й дід бабу вкіне,

Дотуль випливала

Пукі перестала. /2

Вийшов дід на мосток
Ще й в долоні плече
Ой дай боже здоров'я
Оженюся ще. /2

Іде дід з веселом
І на скрипці грає,
Оглянувся назад себе
Баба з води лізе. /2

Ой чи ти діду ошалів,
Ой чи ти скрунувся
І пошла купатися
А ти оженився. /2

6. Дуб на дуба похилився

Дуб до дуба похилився
Дівчинонці сон приснився. /2
Сон приснився, сон дивненський
Деся поїхав муї миленький. /2

Як вун їхав то я спала,
Як вун свиснув то я встала. /2

Встала двері одчинила
Не той милий що й любила. /2
Не тон милий, не тон голос,
Не тон його чорний волос. /2

Взяла коня за друтину
А козака за ручину. /2

Дала коню оброк їсти
Козакови крісно сісти. /2

Дала коню овса, сіна
Козакови меду й віна. /2

Сама сіла в рогу стола
Споглядає на сокола. /2

Чого сидиш той думаєш,
Чом до мене не моргаєш? /2

Од соботи до соботи
Нема з пняка роботи. /2

Віли крупи – чорна гречка
Дурний козак як овечка. /2

Співала Леонадія Пітижорук – вілька Поліновська, 15 червня 2003 р.

МІВ. ЕТНОГРАФІЧНІ ЗАПИСИ

1. Як вбиралися люди в селі Павлюки, гм. Ганна воєв. Віла Підліська /зараз Люблінське воєвідство/

Уміжвоєнний період, під час німецької окупації та до 50-их років після визволення з під окупації люди в селі Павлюки вбиралися й ко-
дали в такій одезі:

1. Святотчний одяз дівчат і молодиць

А/ Літній одяз:

1. купчі білі та різнокольорові близки, пошиті з шовку або з перкалю. Де довний час після І-ої світової війни замість близок носили дівчата а переважно жінки сорочки льнані приздоблені переборами.

2. Купчі жустки взорчасті /рожи/ тзв шаяківки і жустки рипсові одно-
кольорові з баржомою /трєнзлями/. Після І-ої світової війни ще кілька років замушні жінки накладали на голову каптурі.

3. а/ Спідниці пошиті з самотканой тканини в різнокольорові смуги тзв хвартуки,

б/ Спідниці ткані з льону в різнокольорові клітки тзв кратівки
в/ зараз перед ІІ-ю світовою війною прийшла мода на спідниці тзв ловицькі тобто шиті з домотканого полотна в різнокольорові так би ловити райдушні смуги

4. Горсети шиті з чорной, синьой, бордовой сатини, оздоблені кольоро-
вою стебнівкою та цєкїнами. У трицятих роках прийшла мода шити також сердаки з самотканого райдушного полотна – тзв ловицьки горсети.

5. Хвартушки тобто запаски були в різнокольорові смуги поперечні і подовжасті, приздоблені в долині стьожками та брєжкою тобто мерєжкою. А також носили хвартушки білі / льняне домоткане полот-
но чи купче ба-вовняне/, вишивані в квіти гладким гаптом

6. Різнокольорові пацьори тобто намїста на грудях,

7. Черевики і туфлі

Б/ Зимовий одяз та осінній

Крім вище поданих елементів одязу дівчата й молодиці носили:

1. чоботи тзв офіцерки,

2. сачки тобто жакети / купчий матеріал /

3. сердаки – безрукавці, оздоблені по берегах стьожками

4. короткі коужи, оздоблені стебнівкою.

На кілька років перед ІІ-ю світовою війною шили теж сердаки з райдушного самотканого матеріалу / в говірці – тенчові/.

В горсетах ходили літом а в сердаках / сердаки мали під підшєвкою ватолїну/ і сачках восни й зимою.

Горсет мав в низу такі "язики", яких звали баскинами. Сердак то був без рукавів, такий безрукавець а сачок мав рукави. В старих сачках і сердаках ходили теж нащодень або теж шили сачки й серцаки на будень. Дівчата й жінки перед І-ою світовою війною та кілька років після ходили в літку у спідницях тав квартуках а восени й зимою в суконних спідницях тав бурках. Ходили восени й зимою в кабатах і сукманах. Убиралися також в сорочки з переборами а замужні жінки накладали на голову кантур тобто чепець.

2. Чоловічий одяг святковий

Молоді й молоді чоловіки ходили в 30-их роках в купчих сорочках, наринарках тобто піджаках /зимою/, лєтніках /літом/, куртках і довгих кожухах /зимою/, в черевиках і чоботах. на голові носили шапки тав кашкети /літом/ і чорні шапки з баранячої шкіри /зимою/. В такому одязі як в Павлюках ходили ще в таких селах як: Дубогроди, Засвятичи, Ружанка, Ставки, Шуминка, Шішно, Красівка, Ганна, Янівка, Кузавка, Ляцьке, Данці і Голешово.

Інформацію записано 5.VI.1986 р. від Марії Павлюк,
рік нар.1929, село Павлюки.

2. Інформація про спідниці

У міжвоєнний період в селі Данці, Погорілець, Чепутка, Вигнанка, Мутвиця, Луки шили спідниці з домотканої тканини: основа купча /бавовна/ а вток /вукот/ тав шевчиці. Тканина була ткана в такі валочки і була одного кольору: зеленого, бордового і синього.

Були теж тут спідниці з гладкої матерії тобто без валочків, пошиті в такі клини та в низу облямовані вузькою китайкою /ствожкою/ а також щіткою тобто мережаною китайкою. Така спідниця називалася "міньонцю". Полотно на ті спідниці теж ткали із шевчиці. Спідниця мала з-заду такі клини. Була вона довга, так що клини тяглися майже по землі. Спідниці в клини шили в селі: Луки гм. Тучна, пов.Біла Печі Підляська, Соснівка і Вигнанка, гм. Соснівка Володавського повіту.

Інформацію записано від Лили Пачковської /Гнаюк/, рік нар. 1905, село Данці, гм. Ганна 5 червня 1986 року.

3. Інформація про обробку льону, прядіння і ткання полотна.

Найперш треба пришихувати ґлебу, землю: дати ґною на зиму, зорати на зимовий то горанці, сіяти льон то найліпший виродиться. Як виросте менш-буольш до десяти сантиметруов треба /його/ полоти, виривати зело і тако перекидати по ідному... Баби сиділи, лежієли в борознах, вієте пан"ятаєте? виросте, і треба його як дозріє, треба його збити прахом, в кулі пов"язати в воду на три дні - до тидня, щоб у воді помокли тії кулі. Пуозній витягати, і на зельону траву або на стерню поростилати /його/.

Він буде лежисти до того, щоб та короста, як /його/ терти, щоб вили- тіла. І допіро збирають. Були такі вручни терниці, і тако рукою баби вечорієми терли. І стерши треба тринати. Терли льон на терниці. Допір як вже його стерти, то допір шукають такої довгої трепачки, на дощку, і треба тринати тако. Збирається баби по п'ять, по шість там де балаган і треплять трепачками і язиками... А погом треба його одергати. Ключе треба одуобрати оддзельно а льон а льон оддзельно і працуть...

Льон пріли на сорочки, на полотно біле, а ключе на вал, на мивки. А в жилики робили льон. Як одергали то так закручували льон в тилку з ідного бока й з другого бока. Бо то як полежить довго зві- заний то пуозній не розстранути було б його. А як він закруньоний то його странути і він розпростується. Довгий льон з дерганки то називається - повісно. І на коврітках пріли. І на тм ковріткови спрадуть

і мотавть, спершу то мотали так і шаре /сіре/ ткали. А вже пуозній то дуоїшли до вьюску, же тронки є випрати то буде біліїше. А як вит- чуть то жутчій у воду. Як виросте така молода трава, така, що тільки постелять полотно, пуод сподом трава, а полотно лежить так на тій траві. І як таке сонце жехне то воно тос полотно барзо білється. Пуозній це є /полотно/ сперуть, те чорне виперуть, по і допіро шикть сорочки. На сорочки ткали на просо, на два подножки. А на ручкини то ткали псеватне на чинувато, в "Моделкі" то є на поворотку. Така поворотка то йде сюди радочок і сюди радочок.

-Як окремі частини коврітка називалися?

Є колесо, в колесові шпичі, пуозній є шнур, є шугуля, вилючки і дрітх на шугулю, ківайка, і лавочка з ківайкою, бо інакше не було б тримало- ся. А це найперш до ткання то треба сновниці. Треба сновницю, вона зложена така зі штирок кіїв: о так і о так. Як вони зложони - то два а як розложони - то штири, сюди й сюди. І допір на тому треба сновати, і як раз обийде /нитки/ то зветься губа. Насцувати колючка до колючка то буде губа. А як ідна чотверта то то був ґріт, губа нас штири ґріти. І допіро треба є навивати. До навивання треба гребло, і допіро на те гребло основу розкладати, розличити по кілько пар /ниток/, і навивати. Навивувши треба накідати: ідна /нитка/ в очко, друга в бердо то зна- чить ідна в ничаниці а друга в бердо. А в ничаницях то є ~~і~~кі очка. І виходить просте полотно, а як чинувате /полотно/ то треба штири ничаниці, і накідати в штири.

- А як називають окремі частини ткацького верстата?

Головна чієсть верстата називається клежа. Верстат має дві клежи. І тії дві клежи збивають отими збивачієми /збивачами/. То є збивач.

А в збивачови є такі клиночки або інакше клини. А то є навій – на йогс /треба/ навивати основу. А там другий навій, о так без /через/ тамтій збивачі навивається полотно. А то називаються начиниці. А то називаються калаколчики, що тримають начинє, на тих кружечках крутяться, о так о, наступати/на поножіє/. А то є ляда. А тут в ляди є бердо, в которе втягаються нитки. В основі є така зіва, жеб човника вложити з нитками. А в човникови є цівка з нитками.

– А як нитки на цівку навивають? –

Колись був такий сукач, що тако рукою крутили – давній в руках /сукали./ А тепер на коврітках /сукать/, шпеля о сюди / в ковріток/ вложу, і так сучу. А то називаються розпори, вони розпирять плотно, жеб не розни затиғало берда. А то називаються поножіє, а ідъон то поніж. То значить як на просто то тчеться на два поножіє, а як на чинувате то на штири. А то – скажу вам – то дощички, котори тримають порієдок, бо сну-ючи то є такі кулочки, і о тако на кулочки закладається нитка сюди й сюди. Тут мусово було б попереv"язувати, і жеб так вложити є, бо якби порвалася нитка то не було б порієдку. Цалий порієдок дощички ведуть. Нитки що називаються називаються основа а тій що тчеться – вток. Та якже нитка що човником кідати то то/називається/ в човникови є цівка, на котору навивається нитки. На два поножіє тчеться просте полотно як на сорочку. Як в штири поножіє то можна накідати, що будуть такі радочки на полотнови: тако буде ідъон кавалочок радочків іти в той бік а другий в той – то тоє полотно зветься в чинувате чилі повороткію. То є кружок, котрим попускається основу, а тут другий, котрий тієгне полотно, має такого запора і тієгне полотно, що до верстата йде. А то звичайна дошка. А то куфєрочок. Давній називали сундучком, а як великий був то сундук /казали./ Сундук мав верх вигнутий. Як був верх простий то скриня була. З простим вічком то скриня. Просте вічко. Як порвалася нитка і її не можна зв"язати – треба вточити і намотати на ролючку, а вона пуозній покажеться з навоя та нитка, її треба зв"язати а ролючку /тоді/ одкінути. Як порветься нитка і йде така "сказа" в полотні то називається близна. То влісьє для того є дощички, же о тут тримають пару, порієдок. Бо якби порвалася нитка то би не мона /можна/ було б відати котора, а так розсунеш о, тут дві, тут ідна – і то вже відаси, же то стіль /звідтіль/ Бо то цалий /цілий/ порієдок в основі тій дощички. Я вже своє полотно виткала і буду билити. А друга скаже: я виткала і на билник понесла билити /білити/. Билник то є така вода, а на тій воді росте маленька трава, як розстелиться полотно то на тій траві тримається полотно і не тоне а лежить, а сонце є припикає, і білиться на сонцьови.

- Чи золиник був?

А, золиник був. Золиник - то золили, пересипали понелом, було таке жлу-кто, лілили воду, кідали каменя і так є гріли. Во дзісь /тепер/ то ви-варують.

- А як то називається - верстат?

Верстат. Називають теж кросна. Верстат чимі кросна. Тільки давній бу-ли мали верстати, половина того, не було таких кроссон широкіх. Роби-ли на верстатах такі дивани, же /що/ треба було їх зшивати. Треба було барзо рахувати тії паски, жеб /щоб/ були іднакови, жеб зійшлися на середини, а дзісь вже "новочесьне", два рази таке, і диван виходить цалий. Та баба що ткала називалася ткачка.

- Розкажіте про коврітка як що називається?

О то є колесо, то є лавочка, а тут є ківайка така, вона так крутить колесо. В туой лавочци є ківайка. О то ківайка - той патичок. А то є цалий ковріток. Тут є така шруба, що можна прикрунути тисьній чи люзь-ній, бо вона має такі шруби пуод снодом. А то ящик, а то шуля а то вилочки. О бачите які вони мають зуби: /вилочки/. А прівши то треба сюди накладати нитку, і вона йде ідньон зубочок, пуозній що раз далій, далій, щоб так рівнонько йшло. А то є триць, о такий, которий я вам покажу. Воно одкручується і закручується, і без того триця то би не пріли б. Триць мусить бути, жеб можна було шпура наложити. А то ручка, тим рамінчиком тримає. А то шпур до коврітка. Цалий то ковріток.

А тут є такий кій - називається по-просту - кружіелка. Ідньон патик просто а другий "пйоново" /вертикально/ тако вткньоний. Дошіро в тим що "пйоново" цюрка і вкладається такий потєс, жеб куделю зробити.

П-оперечний патик то кружілка а той що до гори то потєс.

Говорила Анастасія Олешко, рік нар. 1914, село Дубо-гроди, гм. Ганна, возв. Біла Підляська /зараз Люблін-ське, записано 13 червня 1986 року.

4. Інформація про одєжу й взуття та їх частини.

До жіночої одєжи належать: хустка, хустки, спуюдницї. Колись ходи-ли в квартужах і ходили в бурках, тканях з вовни. З льону спуюдниця в паси то квартуж, а з вовни в паси то бурка. Були там на квартужах паси червони, жовти, синї, чорни і інші. Як друобненські паси то нази-ваються стовпи а як широкі паси то називаються смуги. Квартушок то що гінше - чимі по-польську запаска. Були кабати з вовни чимі з сукна. Бо то була основа і вток з вовни, фольоване буно сукно, бите. Були сукмани. Кабат був короткий а сукман /свитка/ довгий. Кабат і сукман в "талїї", "в пасє" то значить в пояси був такий доцілний.

-У чоловіків "снодїє" як називалися? То нагавици. Клешия то по-польсь-ку "ногавка" /штанина, холоша, нагавиця/. Чоловік накладав на себе

сорочку, маринарку /піджак/. Камизелька /жилетка/ була. Підшивка то поцшевка по-польську. Рукав од блюзи, рукав од близьки. Подерлися рукави. Були комірки /манжети/ чилі манжети по-польську. Руку тримас в кишені. Треба розбиратися і треба йти спати. Казали роздягатися, але з буольшої одежи. Прийшов до хати і роздігся. Папруска, напруга то по-польську пасок — з ремєня, а з полотна то називається крайка, пояс. А ми ткали перебори! /набірування гапту на верстаті ткацькому/. Папруска була зі шкіри. Сорочка і кафтан. До снєня була сорочка та що цуод сподом. А тое що зверху то скідали. "Їбранє /мужчини і жінки/ називалося одєжю. Рубанкою колись називали сорочку що накладали на верх. "П-од сподилі"/штанами/ чоловіки носили калісони /підштани/. До зав'язування в низу клешилі у калісонах були торочки. Чоловік зимою в дорогу вкладав бурку з башликом. Бурка була шита з сукна. Як їде зимою /чоловік/ в ліс то накладає на верх бурку а на голову башлик. З овечих шкур шили кожуки. Як кожух був без рукавів то називався безрукавець, камизелька. Чоловіки на голову наклали шапки, а їдна то шієнка. Шієнка мала козирок. Шієнка з козирком називалася кашкет, а кругла така то шієнка з баранячої шкіри. "Холнєжи" /солдати/ носили роґатівки. А така кругла /шапка/ з козирком то матіївкою колись звали. На шапці тое кругле /по-польську оток, укр. обідок — то по нашому обичійка. На зиму була спеціальна шієнка, стояча така — каракушка. З холівам /туфлі/ називалися черевики. Великі з холівами то чобути, а їдзон — чобут, а пара — то пара чобіт. З лика робили постолі. В постонах були /зроблені/ з бурки старої онучи: ~~онучики~~ онучами/окручували ноги і волоками завивали /зав'язували/. Як ходили без онуч, без шкарпєти то ходилося у виступці. Як ходилося на голу подошву то говорилося виступці. Впробусть обуватися то вбуватися на голу ногу. Назви шевсько^{го}снарадця/: копил, шило, дратва. Шилом і дратвою зашивали чобота. А зєлювки /підметки/ прибивав штихтами. Дерев'яни штихти були. По-польські шев а в прстій мові — шво. /Прислів'я: "Лата на лати що шва не знати." "За дурнею головою ногам нема спокою" — село Данці суміжне з Дубогродами, гм. Ганна./До шиття уживали наперстка, то був наперсток. До стріжєння овечок були ножиці. Казали тек овечи ножиці. Не було в їх /дїрок/, щоб пальці вложити, алі треба було цілою жменію /їх/ тримати. А маленькі то ножицкі.

—Цє розкажіте про одєжу та їх частини.—

Кусник — то був такий шнуречок круглий. /Манжет/ у сорочки називається комірець, а два то комірки. Карчики. То була сорочка з карчиком, жєб не дерлася на плєчок. Во карчик вшитий, як там плєчи вкладали попригинали ~~дзжсорочк~~ то сорочка не дерлася. Цуод рукавами в сорочці вшивали підставки — а на "жмаках" /сєла під Парчевом/ на тое називали

цвиглі. Рукавиці були без пальців на зиму, їдзон тилько був /палець/ великий. Рукавиці зо всіми пальцями то були пальчаткі. З такого грубого товару то не могли бути з пальцями – тепер то зо шматок шмуть. Як давній шили з кожука то як пальці повірізують? як /жодили/ в сукманах то була така сорочка з комером, і тут тако- біли груди. Були сороч-
-ки будьонни і святочни з переборами. Старий чоловік ходив з кольбою то значить з загньою палкою, а проста, звичайна звалася палка/палиця/. До святочних бабських сорочок пришивали в низу нас полотно гіршого, і тоє називалося підтичка. Портяник – то портяна одежа, з портяного полотна. З портяного полотна були кратуовки. Сачок – то був такий "на-кецік", його не називали "жакецік" тилько сачок. Нещ Повивач – то такий мусив бути з бурки врізаної, і як дитина була маленька то завивали її в шматки шляний і допір тим повивачом, клали руки і оповивали так, щоб дитина ногами не трасла і руками, так в"язали.

Говорина Анастасія Олешко – Дубогроди,
13 червня 1986 року.

2. Інформація про хвороби

Чоловік, котрий має ядуку – називають /його/ ядушливий. Вісна подер-ла, по-польську осца. "Одра" по- польську то була відра. Як чоловік мав сухоти то називався – сухітник. Дихтиритус – то / хворба дітей/ – по-польську дифтерит. Надачка. /падуца, епілепсія./ Руматис – по-польську ревматизм. Пухлятина – то "опухліна" /опух/. Прислів'я: "Як пухлятина потече то й дух втіче". По-польську згага пече – /по-нашому/ зага пече. Гикавка як одбивається, одбивається то гикавка. Мліно робиться, вілко зробилося, мліно, вілко – буду блювати. Як чихає то виздоровіє – "кіха" по-польську. Вже виздоровієш коли чихаєш. Має чиханку. Має кашель, кашляти. Перестань чихати або кашляти. Катар, /вои, прознобильона і катру достала. Сьвядить, так щось рука сьвядить жїба опитуватися буду. Хороба свербічка як ціле тіло сьвядить, може вику-нався в саджавці і достав свербічки. Як замовляють рожу то беруть свячоне ключче, роблять такі коптунки і паліють рожу. По-польську "вжуд" на руці чи на нозі то по-нашому скула/нарив, болячка/. Як скула дозріє то з середини виваляється такий шматок то по-польську "рдзень /стрижень/. А той гній то називається – сукравиця. Скулу треба заго-їти. Як загойтєся то зостається такі прищипки. Як коніє вдарити бичом то зостається такий прут. Нозіль то така рана, з якої вте "ропа" /"гній"/ виходить. Нозіль є болячий, розкидається. Настовине то є така темна латочка на тварови. Ой, який ти ластовічий то по-польськи "пегати" / веснянкуватий/. Така негожа дівка – ластувіча. Курача дуна бородавки на руках чи на ногах, "кужайка" по-польську, казали тем курки. По-польську "пшепужліна" то по-нашому кіла.

Дуняги – то по-польську дунек. Ковтун то хворба – "збіте вноси" по-польськи. Доктур: пушли докторі, поїжав по доктора. Коновал – то той що лікує кони. Фельчар – то не цілком доктор. Слабий /хворий/, не може видужати, виздоровити, вичунити / рідко останнє слово./

Говорила Анастасія Олешко – Дуботроми,
18 червня 1986 року

Примітка: /-/ слова в дужках є вставлені мною для зрозуміння тексту.

6. Інформації про народне вбрання

Сачок то інакше жакет. В сачках ходили восни й зимою жінки і дівчата. В летніках і маринарках ходили ~~літні жінки~~ чоловіки й хлопці. В летніках ходили літом, бо були вони шиті з тонкого полотна, портяного і зі своєї роботи, а в маринарках ходили восни й зимою, бо були вони пошиті з суконного, часто саморобного полотна.

Як тчеться на чинувато / ткали переважно пристирала/ то їдьон бік полотна буде інший а другий інший, а як ткали на поворотку то значить в ялинку чи по-польськи какучи в йоделку то обидві сторони були іднакові. Так ткали ручники, настільники чи інше. Тканне на поворотку то тоє саме що й в ялинку /йоделку/.

Давній був такий звичай, що молодаця мусила виткати й вишити ручник, бо як виходила зауж то було в звичайови щоб ручник вишитий чи ручник з переборами вона дарувала сестрі /зовиці/ свого чоловіка. Також давній ручниками оздоблювали люстра й ікони в хаті.

Записано від Марії Павлюк, рік нар. 1921, село
Павлюки, ім. Ганна, 30. VI. 1986 р.

Пигуля то спідиця з вовни, виткана на кроснах в стежки /смуги/. Рандаки були подобиї до пигуль, теж були ткани в паси з вовни але інакше і були старішії.

П-авліна Сльонзак, рік нар. 1906, село
Матяшівка, ім. Тучна, 12. VII. 1986 р.

7. Деяко слів з підляської говірки

Отромаче – поламани галузки, куна поламаних і поскладаних як-будь сухих гілячок /галузок/.

Встромитися – влісти в якусь пронасть /провалля/ впасти в таке місце, з якого важко вилізти.

Насторонок – невелика хвіра сіна, збіжжя чи соломи, положоної будь-як "Ще там буде сіна з їдьон насторонок? може ще бути два насторонки."

Настромити – накидати, накласти чогось як-будь, в нелаці.

Сумрій – понурий чоловік.

Перити – міцно бити щось. "Але рано перив дощ /град/.

Парацїети — бряцати, бити по дахові. "Але град парацить по дахови".

Снопин - rdest ptasi

Копыте - gałazki drobne wraz z igłami, które się grabie
Сухихомат Клизавица w lesie.

Слизинета - *slizgawica*

Пухлятина - oruchlizna

Кранутися — obrócić się

Куонець села Данців, що од Ганни називали Гейшами або Жидами, середина села Осередком а другий куонець, що од Романова називали Комарівкою або Комарами.

Дівчину, яка хоче до хлопця називали колись — поспеха.

Имунляти - терти, пецькати, обшмуляний - побруднений чимсь жирним що
а: блищить.

Скрилик — то кусочок цибулі, огірка, сала .

Глопати — міцно пити воду чи що інше.

Осипок або осіп'ок — остра частина колоса змита чи ячменю.

Вильмо — біла частина ока.

Записано від Анни П-ачковської /Ігнатюк/, рік нар. 1905,
село Данці, ім. Ганна, 1986 р.

Чвертка то давніша міра збіжжя, муки а також назва посудини зробленої з дерев'яних кленок. Чотири чвертки то був корець. Один корець мав 6 пудів, а один пуд то 16 кілограмів.

Записано від Трохима Павлика,
рік нар. 1898, село Данці, 1936 р

Вийширка — назва буряна, зілля, що росте у збіжжю, по-польську яснота.

була. Оповідання Анни Пачковської, рік нар.1905, село Данці
про вищирку. " Кумо прийдіте до мене пшаниці поодбирати. Ой куме, не
прийду, бо у вас много вищирки у пшаниці. Зимом кума приходять до
кума позичити муки: -Куме, позичте мені муки на палюхи! -Ой кумо,
у мене в коморі вищирка сидить. Я до муки а вищирка до руки! Не могу
вам позичити, бо вищирка не дає."

Живак, живаки — женець, жінці

Записано 14.VII. 1986 г.

8. Імена й прізвища на пам'ятниках, що стоять на могилах в селі Іванна Володавського повіту, Люблінського воєводства.

Метро Палишук, Дмитро Мілешук, Олександр Тихоневич, Кука Хруль, Степан Баглай, Павлина Сенявська, Онупрій Уринюк, Євдокія Дейнека, Марія Ковальчук, Анастасія Запук, Андрій Пастухук, Софія Йема, Микола Митвинюк, Даниїл Казмірук, Марія Гаврилюк, Данило Дейнека, Анастасія Північук, Іван Демковський, Степан Семаф, Арам П-авлюк, Микола Улянюк, Василь Ігнатюк, Євдокія Ігнатюк, Анна Корнелюк, Павло Буназа, Микола Бакарель, Іракседа Бакарель, Татяна Курець,

Лука Кожан, Пракседа Титурна, Анастасія Гараль, Ксєня Петручик, Анна Хруль, Антон Гіль, Еуфрозина Гіль, Єлїян Павлик, Анастасія Бай, Варвара Прадек, Дмитро Левчук, Станіслав Іоменко, Іван Вавричук, Катари́на Лялько, Осип Кондратюк, Софія Чекейда, Прокоп і Онопрій Ікімчуки, Василь Сьомак, Прозина Волик, Василь Гараль, Степан Гейло /Гейло/, Михаїл Менель, Степан та Ольга П-етручки, Семен Голубчик, Сергій Окситюк, Ксєня Занюк, Василь Занюк, Грігорій Свідчук, Анастасія Нестерук, Антон Собчук, Анастасія Остапчук, Софія Карватюк, Анастасія Веґера, Францішек Кирилюк, Іван Курилюк, Семен Кузьомка, Осип Соловчук, Владислава Нелінчук, Анна Одинець, Дмитро Демб-ковський і Текля Остапчук.

Записав Іван Ігнатюк 13.VII.1986 р.

2. Як давній пекли хліб

Муку на хліб молоти в жорнах і на млині на разівку. Молоти жито в витраках на разову муку, а потім вдома її просівали на ситах, щоб отруби оджидали. Такі були мукі: разова і ситкова з жита і пштівова мука з пшаниці. Ситкова мука то була мука просіана на ситках в млині. Хліб пекли з разової і ситкової муки. Разовий хліб був чорний а ситковий біліший. З пштівової муки пекли булки чилі по-нашому пероги. На хрестини теж пекли палшонки. Як давній шли на хрестини то пекли палінку — такий довгий білий ситковий хліб.

А пекли хліб то так:

Робили квас в діжці і докладали підкваску. Підкваска то кусок роцини з попереднього печева, зоставлений в діжці. Як зробили квас то розчинили нануоч хліб і рано мисли, коли в діжці тісто пуодросте. Потом палієть в печі а як виросте хліб то роблять булки хліба. Як вже піч напалітьєся то вигортають коцюбою хієр з печи і помилон ви-метають попел з черену. Як роблять булку /буханку/ то кладуть її на лопату і всаджують в піч. Перед тим силють на лопату отруби, щоб хліб не приліплювався до лопати. Замість отрубів ще клали пуод булку листок з капусти або дубові листи. Хліб пекли на підквасці а пшаничну булку — періг на дріцах. Найперш пекли хліби кругли, вироблюючи руками а потом як вже винайшли бляхи то почали пєчи хліб на бляхах. Той хліб був кантовий, подовжастий і под його не силали отруб а бляхи шмарували салом чи то олієм. Як вкладали хліб до печи то булку водою смарували то той хліб буде тоди гладкий і блискотущий. Іще як той хліб запечеться то витягають його і ще другий раз водою смарували то він буде добре блищієти і мати хороший кольор. Отакіі я знаю хліби, які колись були:

1. На весілля пекли спеціальний хліб без соми, цукру і яєць, тільки вода і мука – називався він коровай.
2. Тож на хрестини пекли спеціальний хліб, якого називали палінкою. Той хліб росте на настільникови, його потом складають до купи, в двос і називається він палінка. З тим хлібом колись баби йшли на хрестини.
3. На Великдень теж пекли спеціальний білий хліб, пшаничний, якого називали паскою.
4. На Різдво, на весілля, хрестини, гостину пекли з пшаничної муки білий хліби, які називалися перогами. Періг – то біла булка спечена на дріщах.
5. На Різдво пекли ще спеціальні пероги, які називалися колядниками. В середині в тих колядниках був мак, сушони-варони грунки і шаблі з маком. Для молодого й молодої на весілля не пекли спеціального хліба. То був звичайний хліб без якого не міг давній одбутися весільний обряд. Коли давній молодий їхав до шлюбу то мав пуод рукою булку хліба завиньону в рушникови – такий був звичай. Як молодий приїждже по молодуху щоб її забрати до шлюбу то вона теж виходить по молодого з булкою хліба і вводить його до хати і тут вони кланяються батькам молодої. Потом вони сидять на хвіри, їдуть до церкви і возуть з собою той хліб. Вносять вони той хліб до церкви а дружка як батюшка вінчас тії два хліби тримає. Як виходять з церкви то тії два хліби привозять додому, хліб забирають з воза, їдуть до хати з хлібом і сидять за столи.

Розповіла про хліб Анна Пачковська, попереднє прізвище Ігнатюк, рік нар. 1905, село Данці, гм. Ганна, воєв. Віла Підляська, родом із села Красівка, гм. Володава. Записав 16 жовтня 1986 року її син Іван Ігнатюк.

10. Інформація про перебори і народний одяг.

Іван Ігнатюк: Од кого віте научилися ткати перебори?

Станіслава Бай: Од матера, бабці і від свекрухи. Пхеватне від свекрухи. Моя свекруха була в Дубогродьох за Байом Павлом. На ім'я мала вона Марія. Ів.Ігн. Розкажіте як ви тчете перебори. Ст.Бай: Перше як я почала ткати то приїхала пані з Варшави з Інституту Взорніцтва. Хтіла жеб я показала їй ті перебори, як переберається. Но то ми зачали в трьох ткати. Така була Дидюк Антоська і Патеюк Гелсна. І ми ткали ті перебори. Трохи заробили на тих переборах. Взяли ми тії взори. Взяли ми тії сгуодниці, такі сиви й не сиви, то на їх тії шийки скрізь були, бачили ми пані взори. Як фабричні вони були. То потом такі зєсполи давай заказувати на перебори. На ікони сюди дєсь

нуод Ком робила я перебори. Заказували в мене священики три ручники. Ів.Ігн. Розкажіте про техніку ткання переборів.

Ст.Бай: Наперше то спується. По, нитки купчі, бо в"ядомо, топіро льонц все нема. Спується, навивається й накидається. На дощичках ту основу перебирається і тчеться. Ів.Ігн. Як називаються окремі взори переборів? Ст.Бай: На взори - назвіскуов на їх нема. Як вишукані, де возьнеш, так тчеш. Взори сами вишукували або з сорочки де-якої старої деси злианаш. Іжевачне вишукувала. Ів.Ігн. Чи ви брали удзаяи в конкурсах?

Ст.Бай: Я брала удзаяи в конкурсах до Влоцлавка, де отримала першу нагороду, в Любліні брала удзаяи, де отримала нагороду. Було по кілька перших нагородуов. Брала я удзаяи теж в Вілну. Брала я удзаяи по музеах. Були теж нагороди: друга, була третя, але іжевачне перні. На які зесноли то трудно все запам"ятати, де все робила.

Ів. Ігн. Вані ручники до церкви брали? Ст.Бай: Не відав чи до церкви. Вони говорили по-польську. Може то до церкви? Але то мусить не були батюшки. Може то уніятські були ксьондзи. Я так думав, що то були з тих унітув. Це кілька рази той ксьондз приїждів, ще в мене дивана купив, нахуту таку купив. Ів.Ігн. Чи крім тих переборів ще що тчете?

Ст.Бай: На виставу настінники ткали. Ткала я хвартухи і бурки. Топіро була в Ценелії вистава мойх виробуов. Топіро внучка ткала для їдней пані, то це я нигди також не бачила. Привезла. Видно була вожа в Вирикаж і скрізь, і хтіла щоб хтось їй виткав. І видно ніхто їй не хтів виткати. Ів.Ігн. Вама внучка кілька має літ? Ст.Бай: Двацять сім.

Ів.Ігн. Віте їй научили ткати перебори? Ст.Бай: Так. Ів. Ігн. То все не загине та штука? Ст.Бай: Так. Вона називається Ельжбета Залевська. Живе в сусідньому селі Ставки, де вийшла замуж. По й топіро виткала вона 10 спудниць і 10 крайок. То була з влучки основа і з влучки ткала /вуток/. Треба було спувати і вишукати, щоб ти паски докладни були. Крайку тчеться на такій стіні або на варштаті. Такі стовпчики нехто./ніби/. Я по як в снові спитьсья, то я бачила як вони ткали. Але ми топір ткали. Нормально крайка виткана, ще в Ставках, навіть внучка це топір має. По вона дала до Красниставу на виставу свою крайку а ми дали до Любліна із сестриницьою Ковалевською.

Ів. Ігн. Моя мати виіла ткати перебори, а ручники ткала її мати, моя бабуля. Ст.Бай: Ручники трудно ткати, бо треба мати дощичку і перебирати. Крайку то наспував і тчеш собі. Але теж ніхто не виів, ніхто крайку не виів виткати. А я оснувала, виткала і вийшла крайка.

То дали ми на виставу до Любліна. Я і сестрина дочка, Ковалевська з Голишова. Моя сестра була за Бронком Червонкою. Ів.Ігн. Тепер може розкажете про тії строї. Як дівки вбиралися, дівчата?

Ст.Бай: По як: спудниця в паски альбо ловіцька, альбо хвартух, хвар-

тушок був шитий. Ів.Ігн. Сорочка була з переборами? Ст.Бай: Я вже в близьках ходила. Ів.Ігн. А баби, жінки як вбиралися? я пам'ятаю, що в Дубогродьох баби ходили в сорочках з переборами. Ст.Бай: Баби старі-ни в сорочках з переборами. Кантур на голові. Кантур, спудниця і фартушок, в поперек тако був тканий або поздовж тканий і сорочка в перебори дамська була: манкеф в перебори і тутика нарамсінніки в перебори. А пазуха то вже була гладка. А мєнські - то була стуєчка в перебори / стоячий ковмір/. Рукави то були ткани. Свої роботи полот-но. А тут піска на груди - перебори мусила нашивати. Пєважне то тка-ли і не нашивали /переборів/. Чиста біла сорочка і стуєйка, і манкети то мусили бути перебори. То такі давнішні, прадідівські. Ходили в капелюхах з соломи. Постони з лика. Нагавиці біли і крайкою пуодпа-сане, і сорочка з переборами. То був їх убір. Як вже зимній, холодній то був такий сукман альбо кабат. Потом дівчіта мали горсети. Були теж бабські сукмани. Це й топіро пошили кабата на виставу. Стари строї викіюни вже, бо в їх не ходять.

Інформувала про перебори і народний одяг Стані-слава Бай, рік народж. 1927, село дубогроди /по-польськи Долгоброди/ гм. Ганна, пов.Володава, воев. Люблінське, записано 4 серпня 2002 року.

11. Про звичаї, обряди й вірування пов'язані зі святом Івана Купали.

В нас на Яна, в купалиницю, як має бути купалиниця дзівє і дзівє в нас жлопці їдуть з одного кунця фурою і з другого кунця фурою і хто кулько дров викіне і то ни то жеб поїхав до лісу нарубав, нарубав і привіз на купалиницю. Не. Ото була окжвара якась, но то якась була вужба. Хто кулько викіне. І тмпір з сіль привезють і з сіль привез-ють. І такий в нас вигук був в Київці пуд рікою Кіною. Завозять тії дрова, складають жлопці. В вечур над заходом сонця всі збигаються, бо сонечко заграє. Сонечко три рази скочить, і тоє првдзіве на Івана. Як вже сонечко заходить пудналяють і спивають. Спивають хто які піс-ні. вміє. Найперш спивають такі Іванови а потом то все спивають, такії тільки, не не весільний о, ружни спивають. Як переспивають тії письні всі скачуть через той угонь і кругом ходять. Но як то відасте, як то молодьом. А назбирається туюко от такого то! Як вже перетанцюють, перескачуть коло того огню то хто має виночка, хто має гулячку зв"язану, і бігуть всі на ріку. А рика недалеко Кізна. Бігуть на ріку. І кидають тоє на ріку, тії виночки, ти гулячки зв'язани. І теж там спивають. Понижаються в воду, бо всі на босу. А вода така плитка, що можна було бігати. Як там вже набігаються, набігаються то вже їдуть, вже всі топір в ольшину. Бігуть в вольшину і лаплять вольши-ну. А колись даки були соломою кроти і вже закончилося все, все

приходять топірака додому і втикають туу вольницю в стріжку. І таа вольниця то вуна так засожне і стирчить. О як чи палець болить, чи нога заболить то брали туу гулячку, приносили до хати, розпарували в теплій водиці і тоє все прикладали – то було барзо поможне.

То такаа в нас буна традиція на Івана. А співати пісні то співали.

Ів.Ігн. – чи вірили що в той вечур напороть цвите? чи її шукали?

М.Рік: Внас напороті так близько не було і її не шукали.

Говорила Ніна Ніколаєвн село Добринь Великий,
записано 18 серпня 2002 року.

12. Інформація про Різдво, Водохреми, Новий Рік і Івана Купалу.

В день 8.XI. 2002 р. в селі Дубогроді, ім. Ганна під час записування пісень розмовляв я з Катериною Веремчук, рік нар.1934, родом з села Вирики також Володавського повіту. на мої запитання вона сказала, що в її рідному селі сніг збіжжя, якого вносили до хати перед Різдвом називали колядою. У Новий Рік господар перев"ясом з того снопа зав"язував овочеві дерева, щоб краще родилися фрукти. Вечір перед Новим Роком називали у їх богатим вечором. Не було у них звичаю, щоб у передостанній день перед Різдвом не постили і щоб той день називався богатим. На Новий Рік дівчата й хлопці щедрували і не було звичаю, що по хатах сипали зерном. Був звичай, що господар входив до хати на Новий Рік і обсипував дутки хати зерном говорячи відповідну щедрівку. У вечір перед Новим Роком дівчата й хлопці перебиралися за циганів /циганок/ і жебраків /жебрачок/ і ходили по хатах чинючи збитки. Польське Тхех Крулі, українське Богоявлення Господнє називали Водохрепцями, другою колядою а також щодрою. Не називали Йорданом.

Друга співачка Кароліна Дем"янюк, рік нар.1939 на мов запитання сказала, що в Дубогроді не обходили дня Івана Купали, не пускали на Вузі вінків. Вона того не пам"ятає. Були тільки вірування, що в той день, як сонце заходило то грало. Вірили, що в той день в ночі цвите напороть, і діти й молодь шукала того цвіту.

Записано 9 листопада 2002 року.

13. Інформація про гоготи.

Внас перед Новим Роком то умовлялися дівчата і хлопці. Хлопці зоставалися в хати а дівчата йшли гогутати. І так: кажда дівчина по два жацзяї обгоготала, бо кажда міла пулучку, бо колись називалися пулучки а не квартирники. Бо пулучка буна зо своєї роботи на кроснах ткани. Як зайдемо пуд хату: приймете гоготи? Гогочіте! по і ми гогочимо. А одна пуд двери забіжить і вже стоїть з фартушком, з тею пулучкою і їй що винисуть. Як винисуть їй три жечи, знайте так: кішки, бо то ни називалася кашанка тільки кішка. Кішки то ковбаси чи якогось пірота

Мої нужки нивелички

Мокупіте мні червички! /2

О такаа то пісня була для коляди. Як тато поставив коляду, ми її вбирали напирцями, там ружиними, то ми вбирали і туу пісню співали.

На вечеру кутя була з маком. То ми її барзо любили ту кутю з маком. Бо вона ще була з цукром, з маком. В інших була з медом. Бо меду тра було купити, а мак свій нарус. На вечеру був борщ з грибами, і рацухи були, кисіль овсяний був, з овса робили – всього не спам'ятаєш. Рацухи були смажени на олійови, друцови таки. Були ще следзі. Риба була. Капуста з грибами була. Були колядники з маком, мусово було, а якже. Напекуть в печі, назавивають з маком. Клюсок з маком не варили на вечеру. Була тільки кутя з маком, мама завше її дужо варила, бо ми барзо її любили. На другий день її їли.

Перед Водохрещами теж пустали як перед колядою і теж була така вечера, теж постна. На Водохрещи внас то воду хрестили на ріці. Я малю в Київцю була а там ріка Кина /Крна/ пливе. Воду свячону приносили додому і милися всі в туй воді. Так внас було заведено, не приносять води свячоної і топірака влівають в миску такої води а до теї влівають свячоної води, не дужо, не то що всю до приносять. Но і топі приходили од старшого до найменшого і милися в туй воді, і кідали в туу воду гроші, змлізани гроші. Топірика віте мистеся і ланаєте в руці тії гроши і мистеся тими гроши, щоб завше гроши грималися чоловіка. І так милися і говорили:

Водиццю очищаниццю очищи!

Водиццю очищаниццю очищи!

Водиццю очищаниццю очищи!

В нас такий був звичай. Ів.Ігн. Чи свячону креду не приносили? Креду приносили у католікув. Ів.Ігн. Свічки з огнем додому приносили?

А де з церкви принесеш як далеко церква.

Говорила Ніна Ніколаук – Добринь Великий,
15 червня 2008 року.

15. Інформація про коровай від Леонадії Нітикорук з Вільки Поліновської по телефону.

Коровайниці розчиняли тісто на коровай на дріжджах і на молокові. До розчини додавали яйця, масло, цукор і сіль. Коровай пекли коровайниці в суботу перед весіллям у вечорі а той вечір називали коровайним вечором. Давній парубків, які супроводили молодій і молодому на весіллі називали маршанками а тепер називають друзбамі. Не влантовували тут дівочого вечора званого на сході Піднянши над Бугом виночками. Коровай ділили перед перепою, який тут називався зменьом. Коровай до поділу вносили до жати з конора: перний друзба в супроводі кількох

дружок. Коровай на весіллі ділив весільний староста, знайий тут рай-
ком а над Вугон на сході дружок. Під час перепоя смадали подарки
монодин. Коровай ділили під час весілля в жаті молодого якщо у молодой
не відбувався "хмель" і наоборот.

6 липня 2003 року.

16. Інформація про звичаї й обряди від Марії Терешко і Марії Павлючук.

Ів. Ігн. - Скажіте про перебивання посту, як у вас було?

Марія Терешко - А в нас розмаїто то ~~було~~ бувало. Як працють прадки
чи там пір"є скубарть то придуть, дмухають, пір"є до гори цуойде, то
попелу горцик вкінуть до жати, то двері чимсь так подопруть, щоб не
вилізти надвуор, окна ~~мають~~ ^{мають}. Помалюють окна жеби було помальоване.
То розмаїто бувало. Навет і вуиз на даж затігнуть. Цуод жату ци кому
навет принесуть і убіканцію, цуод двері. Хто ввуойде то просто смердити
Розмаїто бувало, ані то вже провлю.

Ів.Ігн. - Чи були у вас звичаї на вербну неділю?

М. Терешко - На вербну неділю у нас не було звичаїв.

Ів.Ігн. - А не билися пальмами? М. Т. - А то пальмами як ідуть назад
з церкви но то пальмами билися і казали: Palma bije nie zabije, a kogo
palma bije ten sto lat zyje!

Ів. Ігн. - А по чому не говорили? М.Т. - Не. По-польську.

Ів. Ігн. - А на Великдень які були звичаї? М.Т. - А великодні. То не
було в нас таких жадних звичаїв. Бо я ни нап"ятаю.

Ів. Ігн. - Святили паску? М. Т. - Паску святили. І з паскою приходять
і говорять: Христос воскрес! Топір то позабували все і того не гово-
рять. Принесе, поставить і все. Я колись свої діти то учила.

Ів.Ігн. - Яка та паска була - білий хліб? М.Т. - Був хліб, сир, масло
кобаска. Кобаскою опасане ціле поросятко, і мнісо розмаїте і суиль.
Но й як хто же нас які забубони то це голку в суиль всаджує там.

Ів.Ігн. - Нащо голку всаджували?

М.Т. - Деб то цісте було для дочки чи для когось, жеб мніла шити.
Такі забубони були.

Ів.Ігн. - А в провуодну неділю шли з паскою на могилки?

М.Т. - Не. В нас ни було. В нас на могилки з паскою не ходили.

Ів.Ігн. - А у вас в Хвороститі на проводи ходили на могилки?

Марія Павлючук. - Ходили. Ходили, носили паску, кому повмиралі діти
то клалі сїця. клалі винкі на могилі на проводи. Збирали могили.

Так що дбалі барзо о могилки.

Ів.Ігн. - Скажіте про звичаї і обряди пов"язані з Різдвом. Про коляду
Чи у вас снопа вносили до жати?

М.Т. — Но. Тато завше пушов на обжондок. Ми шихуємо вечеру. Тато пушов на обжондок. Обжондок зробив. Приносить до хати сіно пуд пахою, і снопочок збуика, там жито чи там овес, а пжеважно то жито чи пшениця. І ставить в куткови. Приходить і каже: Рождество Твое Христе, Боже наш. Сіно беремо і стелимо. Сіно на стули а на столі ставляєм тоди все їдло.

Ів. Ігн. — А як той сніп називався? Коляда. М.Т. — Коляда.

Ів. Ігн. А кілька у вас потрав було? Дванадцять у вас було?

М. Т. — Розмаїто було. Часами дванадцять, часами ни було.

Ів. Ігн. — А які то потрави були?

М.Т. — А то борщ, то пирожки, то кисіль, то селєдці, риба а розмаїто то такії о. Постне все.

Ів. Ігн. — А колядували звас?

М.Т. Колядували. Я не колядувала і колядок ни памятаю.

М. Павлючук. — Ми як прийшли з церкви то жодні сивати по жатах. Співалимо "Твое Рождество, Ти Христе, Боже наш." "Новая радость в світі ся з'явила" і "Свята Дєва сына породіла".

М.Т. — Тії пєснї є в согласіку. Також нашіє спеціальніє пєснє нема. Там жодні з "Героном", а співали пєснї, той "геруд" і той жид з бо-роною.

Ів. Ігн. — У вас в Кодецьї колись жодили героци?

М.Т. — Ходили.

Ів. Ігн. — А з козою жодили?

М.Т. — Но, жодили з козою. Як жодили "героди" то голову стинали Геродови, і вже забирають його д'ябли.

Ів. Ігн. — Скажіте про весілле.

М. Павлючук. Приїждіє молодець на вирац, забирає молодуху і вже їдемо до церкви. Музиканти грають. Їдєм до церкви. Закодино до церкви. Ксьондз виходить, дає нам шлюб. Кор співає барзо ладне. І так про-вадять тонь шлюб. Так як треба. Як заказане. Як з церкви приїдимо то виходять батьки з хати з горілкою, і по кілішничку налівають молодим горілки і виливаеть за себе: молодая, а пуозній молодець виливас за себе тонь кілішок горілки, ни п"с. І батьки просять до хати. Входять до хати. Сядать за стуол. Ставлять горілку, дають закуску. Закуска розмаїтого калібру. Но ї починається весіле. Налівають в кілішки. Співаеть многая літа. Заспіваеть. Кілішки налівають. Попиваеть. Співаеть. Пом"ються. Потом, по тому всьому вже кончитьсє тонь обід, ідуть на сальї і музиканти і висільники і там вже бавлятьсє. Танцюють.

Ів. Ігн. А перепуой у вас був?

М.П. — А перепуой то вже як кончається весіле то молодуси скідають вельон. Перний маршілок танцює з молодухою. Каддую бере поєдинчо,

з катком танцює і тонь кладе порепою на ступи, на танцірок. Там насма дають так. То як мене брав танцювати тонь маршилок то так загрівся, що з нього текло. І сказав, що перше в житті таку приправу мав. Ех, який муг посадити мене на крісло і до гори пудуюміти. І співали а музиканти грали. І каже вже відаєш буде, уснокойся. А я така була лтивна дівчина. Нарешті з мене вельон тонь знає. Забрали і зачало розходити ся весіле.

Ів.Ігн. — А на другий день було у молодого весіле?

М.П. — А на другий день то вже звичайно гостина була. Заїхалисьмо там. Там теж посадили за ступи. Вийшли батькі, нас привитали. Попросили до хати. Ну, ввуойшли до хати і за ступи посадили, і пили. Я то ще винилася трохи, бо далі спиритусу. Перші килинки на пилині, а тонь стояв звержу як сметана, і нам панілі. Я понила, ож люди, голова. Кажу до того свого мужика — вже відаєш, що я винилася. А вуон каже — зараз пуйдем до сестри, одчинимо окно і там оддасть — каже. І так було. Люди зачали танцювати а ми пуовні до сестри, окно одчинили, я посиділа і пройшло. І зачало розходити ся весіле.

Ів.Ігн. А поправили були. Гостина була там?

М.П. В першу неділю була гостина у моїх батькуов, а в другу була у мужика. Тоді зайшла, була таа гостина. Пилинцє було. Барзо було ладне, ни так як тепера.

Ів.Ігн. Як вродилася дитина то одвідки у вас робили?

М.П. Одвідки робили, аякже. В мене було буольш як двацять кобіт. То така була гостина як хрестини. Бо то син вродився перший, о. А я птери літ не мала. То було око, жо, що то було. Я вже того всього не памнятаю, відаєте, то вже старос люди. Як цось пригане. Я приганула трохи.

Ів. Ігн. — А як жовани звас чоловіка як вмер? який похорон був?

М.П. — Похорон у нас такий був: Умерло люди вдома. Нарадиліжмо і положили на лавку, бо в труну не клали ^{на} полавку положили. І родина там сиділа, люди приходили, говорили, одвідували. По й ликів без пуоч. На другий день ідуть до ксьондза. Ксьондз приходить і випроваджує того небужника до церкви. А в церкві правиться мші. Одправиться мші. Проціїмося. І веземо на могиликі. Ксьондз одправить погжебове. Труну спускають в дуон.

Ів.Ігн. — Землю синами на труну?

М.П. — Синалі.

Ів.Ігн. Дякую Вам.

Говорили Марія Терешко — Коденець і Марія Павлючук —
— Лисичин родом з Хворостити, 11 липня 2008 року.

XV. С л о в н и ч о к г о в і р к о в и ж с л і в

була — була / в поточній мові теж була/
 бленкітнує, бленкітний — блакитний /поль./
 балаган — дровник
 барзо — дуже /поль/
 бунка хліба — буханка хліба
 бурка — спідниця з вовняного саморобного полотна
 бабуля — бабуся
 віте і віете — ви /-те/
 вибоску, вибосок — висновок /поль/
 власне — саме /поль/
 відати — знати /поль/
 влучка — гарус /поль/
 вужби, вужба — ворожба /поль/
 витинає, витинаний — вирізаний /поль/
 вуиз, воза — віз
 голодні — нежирні
 гнетут, гнести — бгати / поль/
 гурочки, гурочок — огірок
 гоготи — щедрування
 гогутати — щедрувати
 гілба — ґрунт /поль/
 дотуль — доти
 друтину, друтина — узда
 донір — доніру
 дзорка — дірка /поль/
 дамська, дамський — жіночий /поль/
 дивана, диван — килим
 дзісь — тепер, нині /поль/
 духо — багато /поль/
 друцови, друцовий — дріжджевий, із дріжджів
 д"ябли, д"ябол — диявол /поль/
 жеби — щоби /поль/
 жеб — щоб /поль/
 жеґнати — прощати /поль/
 же — що /поль/
 жонця — управляючий маєтком
 життя — життя /рус/ / в поточній мові не вживається а говорять жите/
 жеребучка — лошичка

жеже, жежий - гарячий
жечи, жеч - річ /поль/
занадити - заманити, звабити, принадити
зело - зілля /бурян/
знакомство - знайомство /рус/
зесполи, зеспуол - колектив /поль/
зсюль - звідси
їдъон, їдного - один
йоделкі, йоделка - ялинка /поль/
кобіт, кобіта - жінка /поль/
коляда - тут дідух, сніп збіжжя, якого ставили в покути на Різдво
кулько - скільки
кабат - короткий каптан із сукна
коврітках, ковріток - прядка
карта - тут лист
кульо - скільки
крамний - такий як куплений в крамниці
ліпний - краще, ліпше
линами, лини - співачка не з'ясувала що це означає, може луги
ленту, лента - стрічка, стьожка /рус/
літостива, літостивий - милосерний /поль/
ладний - хороний /поль/
ладне - гарно /поль/
люді /людя/ - людина
музика, музик - тут муз
мні - меса
маршілок - дружба
молодуха - молода на весіллі
молодець - молодий на весіллі
молодъох - молодь /рус/
менські, менський - чоловічий /поль/
манкет - манжет /поль/
мизи /мези/ - помік
мів, міти - мав, мати
наоборот - навпаки
нажечоного, нажечоний - наречений /поль/
нижт - ніхто
нагавиці - штани
нараменніки, нараменнік - наплічник /поль/
нажуту, нажута - покривало /поль/
настілникови, настілник - скатерть, обрус

нигди — ніколи /поль/
ніц — ніщо, нічого /поль/
но — але /рус/
обзондок — порання біля господарства /поль/
охвяра — жертва /поль/
опитуватися — вітатися
оддзельно — окремо /поль/
оно — тільки
о'гоном, о'гон — хвіст /поль/
пог'ебове — похоронне /поль/
приганула, приганути — прогнати
пшенице — прийняти /поль/
приправу, приправа — мати з ким перепалку /поль/
пранки, прадка — прятка, прятя
пулучка /полочка/ — записка з саморобного полотна
плитка, плиткий — мілкий /поль/
правдзіве — правдиво /поль/
пліска — плісе /поль/
підкваска — кусок тіста з попереднього печива, який давніше служив
за дріжджі
пероги, періг — булка /білий пшеничний хліб спечений на дріжджах/
п'єважис — переважно /поль/
пукі — поки /поль/
поволаня, поволанє — покликання до війська /поль/
преч — геть /поль/
подохторить, подохторити — полікувати
приструй — прикраса, оздоблення /поль/
ружні, ружний — різний
рівне — рівно
разівка — разове борошно /мука/
рапухи — оладки /поль/
сладзі — селєдці /поль/
спиритусу, спиритус — спирт /поль/
сукман — свитка
сало — здір / в говірці солонина це сало /
сказа — дефект /поль/
странути — струсити
скрунувся, скрунутися — збожеволіти, зваріювати
склань — незрозуміле, може не збути
стужка — вишлетена із солони і лози бочка, в якій давніше
переховували збіжжя

суровий - сирій / в поточній мові. тек сирій / /поль/
сутуга - співачка з"ясувала, що це недостаток /злидні/
топір, типір, тепір і топіро - тепер /зживається тек і тепер/
тогди і товди - тоді
тон і тонь - той / в підляській говірці той це цей а тамтой - той /
топірика і топірака - тепер
тоже - тек, також /рус/
ткачка - ткаля
тантій, тамтой - той
тарон - терен
тра - треба
той - тай / в багатьох випадках в піснях виступає той замість тай/
туди - тоді
усуга - співачка з"ясувала що це означає упряк
удзял - участь / поль/
убікацію, убікація - кювет / поль/
фартусі, фартуж - занаска /з
жвіри, жвіра - жура, підвода
хороминка - жата
жвартужж, жвартуж - снідниця зі льняного саморобного плотна
цястка - тісточка /поль/
чієсть - частина
чині - тобто /поль/
штука - мистецтво /поль/
шляки, шляк - облямівка, кайма /поль/
шабні - квасоля
штири - чотири
штивна, штивний - тугий
цинечка - полінице кружно конотих дров
юм - ми
юй - їй

опрацював Іван Ігнатюк

Ів. Ігнатюк

XVI.

З М І С Т

I. Веснянки	2-5
1. Кличе мене мати /володарка/	2-3
2. Поставила до печи	3
3. Ой там Марися вишики в"є	4
4. Вискочу я в городець	4-5
5. Коло мого проса	5
II. Весільні пісні	5-19
1. О Боже, Боже	5- 6
2. Вийди, мамо, вийди	6
3. Вийди мамо	6
4. Гуну, кони, гуну	6
5. Сващині пісні	6- 8
6. Як то добре	6
7. Ой дікуємо для вас	9
8. Бувайте здорови	9
9. Ой намінька вишня	9- 10
10. Весільні приспівки	10- 14
11. Кланяйся Нандзюню	14
12. Пісні та інформація про коровай	15- 19
III. Хрестинні пісні	20 - 22
IV.1. Кум до куми заміцався	20-21
2. Попов кум горю	21-22
IV. Купалні пісні	22- 24
1. Малая пучка	22
2. Ой ти Іване Подоляне	22- 23
3. Хмара жмариться	23
4. Там у лісі на дубочку	24
5. Хмара їдзе	24
V. Щедрівки	25
1. Васильова мати	25
VI. Колядки	25- 26
1. Колядицьо, колядицьо	25-26
VII. Обжиккові пісні	26
1. А нап господар	26
VIII. Похоронні пісні	26-27
1. Воліть мене моє серце	26- 27
2. Кажуть люди що я умру	27
IX. Балади	27 - 31
1. Балада про недоброго сина	27 - 28
2. Там на горі світять зорі	28 - 29

3. Ой там за рікою	29
4. Одна гора високая	30
5. Ой там пуод горою	30 - 31
Х. Родино-побутові пісні	31 - 36
1. Ой літіли журавлі	31
2. Там у полію чорна змара	32
3. Розцвилась калина	32 - 33
4. Ой пуйду я понад Бугом	33
5. Оддала мене мамця	33-34
6. Ой коло лясу я се похадзам	34
7. Ой пуойду я понад Бугом	35
8. Летить ворон понад мором	35 - 36
ХІ. Любовні пісні	37 - 45
1. Ходила гуляла	37
2. Там на горі	37 - 38
3. Там у гаю при Дунаю	38
4. Зганеш ти муой милий	38
5. Виконав я криниченьку	39
6. Добрий батько	39
7. Ой там у вишньовим садочку	39 - 40
8. Ой там пуод гаєм	40
9. За линами Роман косить	40 - 41
10. Не питай	41
11. Як зійшовся козак	41 - 42
12. Посіяла я гурочки	42
13. Чорни очі як тарон	42 - 43
14. Ходить милий за горою	43 - 44
15. Ой там на полію	44
16. Косив Ясь конюшину	45
ХІІ. Кавалірські /парубоцькі/ пісні	45 - 48
1. Там у полію крута верба	45 - 46
2. Як зійшовся козак	46
3. Там пуод вишніми	46 - 47
4. Приймак	47 - 48
ХІІІ. Зартівливі пісні	48 - 51
1. Кури жату замитають	48
2. Нема то ліний	48 - 49
3. Казала мені мати	49
4. Пошла Дуня жита жати	50
5. А в місяцє сінобре	50 - 51

5. Дуб на дуба пожілівся	51
XIV. Етнографічні записи	52 - 70
1. Як вбиралися люди в селі Навлюки	52 - 53
2. Чоловічий одяг святковий	53
3. Інформація про спідниці	53
4. Інформація про обробку льону, прядіння і ткання полотна	53 - 56
5. Інформація про одягу й взуття та їх частини	56 - 58
6. Інформація про хвороби	58 - 59
7. Інформації про народне вбрання	59
8. Десять слів з підляської говірки	59 - 60
9. Імена й прізвища на пам'ятниках	60 - 61
10. Як давній пекли хліб	61 - 62
11. Інформація про перебори і народний одяг	62 - 64
12. Про звичаї, обряди й вірування пов'язані зі святом Івана Купали	64 - 65
13. Інформація про Різдво, Водохреши, Новий Рік і Івана Купалу	65
14. Інформація про гототи	65 - 66
15. Інформація про коляду і Волохреши	66 - 67
16. Інформація про Коровай від Л. Пітихорук	67 - 68
17. Інформація про звичаї й обряди від Марії Терешко і Марії Навлючук	68 - 70

Іван Ігнатюк

Ів. Угнатюк

Люблін, 22 серпня 2003 року

v
-
Ign